

**Zápis ze 13. schůze představenstva, která se konala ve dnech
7. a 8. listopadu 2018 v zasedací místnosti ČAK, Národní 16, Praha 1**

7. listopadu 2018

PŘÍTOMNI:

JUDr. Vladimír Jirousek	JUDr. Petr Toman, LL.M.	JUDr. Ladislav Krym
JUDr. Tomáš Sokol	Mgr. Tomáš Matějovský	JUDr. Schejbalová
JUDr. Petr Poledník	Mgr. Daniel Míka	PhDr. Iva Chaloupková
JUDr. František Smejkal	JUDr. Jiří Všečetka	JUDr. Johan Justoň
JUDr. Martin Maisner, Ph.D., MCI Arb.	JUDr. Petr Čáp	Mgr. Petra Vrábliková
JUDr. Michal Žižlavský	JUDr. Jan Mikš	JUDr. Jaroslava Macková
JUDr. Radim Míketa	JUDr. Bohuslav Sedlatý	JUDr. Milan Hoke
JUDr. Lenka Vidovičová, LL.M.	JUDr. Jan Luhan	
JUDr. Monika Novotná		

OMLUVENI:

Mgr. Robert Němec, LL.M.	JUDr. Kamil Blažek
JUDr. Antonín Mokrý	

1) Pozastavení výkonu advokacie dle § 9 odst. 2 písm. a) ZA

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

2) Vyškrtnutí ze seznamu advokátů dle § 8 odst. 1 písm. c) ZA

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

3) Zastavení řízení

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

4) Kontrola úkolů dle zápisu z 12. schůze představenstva (JUDr. Jirousek, JUDr. Krym)

K bodu 1): dr. Jirousek vzal na vědomí úkol nejpozději na začátku prosince požádat o informaci ohledně stavu věci týkající se státní zástupkyně Duškové.

K bodu 5/12g): případná pracovní reciproční návštěva Ománu bude projednána v rámci řádného programu 13. schůze představenstva.

K bodu 6b): dr. Justoň sdělil, že na zpracování zadání pracuje, avšak s ohledem na skutečnost, že daná materie je rozsáhlá a relativně komplikovaná, bude zadání zpracováno nejpozději do 30. listopadu 2018. dr. Jirousek upozorňuje na nutnost předání tohoto zadání dr. Sokolovi, Mgr. Němcovi a dr. Smejkalovi.

K bodu 6c): připomínky k zákonu o lobbování byly doručeny MSp a přitom předseda informuje o veřejné medializaci stanoviska ČAK na webových stránkách České justice.

K bodu 8b): PhDr. Iva Chaloupková sděluje, že úkol byl splněn a stanovisko CCBE k hromadným žalobám je publikováno na webových stránkách v rámci BA online.

K bodu 9b): předseda informuje, že na zasedání prezidentů komor střední Evropy jej oslovil prezident Chorvatské advokátní komory s tím, že celou záležitost ve věci kárného řízení vedeného proti AK JUDr. Peterky navrhuje řešit prostřednictvím dohody, na základě které by uvedená kancelář mohla vykonávat činnost v Chorvatsku.

K bodu 9g): dr. Justoň sděluje, že Asociace realitních kanceláří se za uvedenou informaci a stanovisko omluvila a na svých webových stránkách předmětnou výzvu již nevede. Za těchto okolností je otázkou, jak v celé věci postupovat, když tuto výzvu převzaly jiné realitní kanceláře, resp. též média a na svých webových stránkách ji mají dosud. Dr. Justoň se pověřuje, aby zpracoval výzvu, která bude adresována jednak ARK, aby své členy vedli k odstranění předmětné výzvy, a spolu s předsedou zváží další postup vůči významnějším, např. mediálním, subjektům.

5) Legislativa (JUDr. Sokol, JUDr. Jirousek, Mgr. Němec, JUDr. Novotná, JUDr. Justoň, Mgr. Vrábliková, JUDr. Žižlavský)

5a) Informace o jednání LRV

Dr. Justoň sděluje, že do dnešního dne se neuskutečnilo jednání LRV, které je nařízeno až na 15. 11. 2018. Pokud byla představenstvu předložena informace o připomínkových řízeních (viz níže), tak nad rámec těchto řízení a právě v souvislosti s konáním LRV upozorňuje, že na pořadu jednání bude mj. zákon o realitních zprostředkovatelích. Tento zákon je ze strany LO monitorován a na příštím zasedání představenstva podá dr. Justoň o stavu věci zprávu.

5b) Informace o připomínkových řízeních

Dr. Justoň odkazuje na písemnou informaci, která je přílohou součástí na konci tohoto zápisu, přitom je možno bez bližších podrobností konstatovat, že ať již ukončená připomínková řízení, či probíhající připomínková řízení specifikovaná v informaci, se nijak advokacie a jejích zájmů netýkají.

6) IT, GDPR (JUDr. Maisner, Mgr. Sedláčková)

6a) Návrh pojistné smlouvy „Cyber“

Dr. Maisner předložil návrh pojistné smlouvy + pojistné podmínky pro pojištění Cyber Enterprise Risk Management. Po diskusi bylo rozhodnuto tak, že dr. Maisner, případně s kolegy z přísl. sekce, překontrolují soubor pojistných událostí vymezených v pojistných podmínkách ve smyslu relevance k rizikům, které v souvislosti s GDPR nese Komora. Dr. Justoň bude s dr. Maisnerem spolupracovat v tom smyslu, že požádá zástupce WI-ASS o možnost potřebných konzultací. K finálnímu rozhodnutí bude návrh pojistné smlouvy včetně pojistných podmínek předložen při prosincovém jednání představenstva.

6b) GDPR – zpráva o stavu zabezpečení

Dr. Maisner podal zprávu o stavu zabezpečení KIS v souladu s písemnou zprávou z 23. 10. 2018. Důrazně upozornil na stav, kdy zabezpečení nelze hodnotit jinak než jako nedostatečné. Dle jeho názoru je třeba danou situaci řešit nejpozději v průběhu roku 2019. Po diskusi bylo usneseno, že se dr. Maisner zmocňuje k tomu, aby vyzval potenciální dodavatele, aby ČAK učinili nabídku zabezpečení KIS ve třech úrovních, a to samozřejmě společně s nákladovými předpoklady. Představenstvo vychází z toho, že výsledky výběrového řízení by měly být předloženy představenstvu k posouzení nejpozději v průběhu března 2019.

6c) Vybrané závěry z jednání sekce ČAK pro právo IT a GDPR

Dr. Maisner podrobně seznámil představenstvo se zjištěními, jež se týkají stavu a vzhledu webových stránek. Upozornil na možné postupy modernizace těchto stránek, na nezbytnost rozšíření využívání informačního systému advokáty, na potenciální řešení přístupu k informacím z úředních registrů, a konečně na nezbytná jednání ohledně napojení advokátů na elektronické spisy, jež jsou dosud přístupné toliko uvnitř soudní soustavy. V dalším odkázal na tzv. vybrané závěry z jednání odborné sekce ČAK pro právo IT, zpracované písemnou formou.

Po diskusi bylo usneseno, že se sekci IT a GDPR ukládá vypracování věcného a časového harmonogramu postupu ve výše vymezených agendách, a to mj. při alespoň rámcovém předpokladu nákladů ČAK. Harmonogram budiž předložen na jednání představenstva v dubnu 2019.

6d) Pokyny CCBE k používání online platformem

Sekce IT předložila představenstvu tzv. Průvodce CCBE k používání právních online platformem advokáty. Dr. Maisner konstatuje, že materiál je velmi rozsáhlý a ve své podstatě nevymezuje stručně a jasně zásady pro poskytování právních služeb online, jež by měly být vymezeny stanoviskem ČAK. Za těchto okolností odkazuje na Výkladové stanovisko zpracované sekcí IT (viz níže). Materiál CCBE je přílohou součástí na konci tohoto zápisu.

6e) Výkladové stanovisko ČAK k poskytování právních služeb online

Dr. Maisner za sekci IT a GDPR předložil návrh Výkladového stanoviska ČAK k poskytování právních služeb online. Připomíná, že sekce vycházela z praktických potřebností a vymezení zásad poskytování právních služeb online tak, aby byly jednak srozumitelné, a jednak stručně a jasně stanovené.

Dr. Miketa navrhuje, aby Výkladové stanovisko bylo předloženo sekci pro advokátní právo k diskusi a vyjádření případné formy, ve které bude stanovisko předloženo advokátnímu stavu. V té souvislosti dr. Sokol uvádí, že je nutné si uvědomit, že již forma Výkladového stanoviska podmiňuje normativní charakter stanoviska ČAK, a proto je nezbytné, aby sekci IT předložený návrh byl náležitě před případným přijetím a zveřejněním diskutován.

Dr. Smejkalovi se ukládá, aby návrh sekce IT projednali a závěry předložili představenstvu nejpozději do konce února 2019.

Dr. Mikšovi, dr. Čápovi a dr. Sedlatému se doporučuje, aby návrh Výkladového stanoviska předložili členům svých orgánů k diskusi s tím, že výsledek diskuse se předpokládá do konce února 2019.

Dr. Chaloupkové se ukládá, aby prostřednictvím Rychlých zpráv, News a prostřednictvím BA informovala advokátní stav o možné diskusi o obsahu návrhu Výkladového stanoviska prostřednictvím webových stránek ČAK při náležité specifikaci. I v tomto případě bude diskuse ukončena do konce února 2019.

Diskusi o předloženém návrhu ukončil dr. Maisner konstatováním, že si je plně vědom, že jde o velmi kontroverzní záležitost a opatrnost ze strany Komory je na místě.

8. listopadu 2018

PŘÍTOMNI:

JUDr. Vladimír Jirousek
JUDr. Petr Poledník
JUDr. František Smejkal
JUDr. Martin Maisner, Ph.D.,
MCI Arb.
JUDr. Radim Miketa
JUDr. Antonín Mokřý
JUDr. Lenka Vidovičová, LL.M.
JUDr. Monika Novotná

JUDr. Petr Toman, LL.M.
Mgr. Kamil Blažek
Mgr. Daniel Mika
JUDr. Jiří Všetěčka
JUDr. Petr Čáp
JUDr. Jan Mikš
JUDr. Bohuslav Sedlatý
JUDr. Jan Luhan

JUDr. Ladislav Krym
PhDr. Iva Chaloupková
JUDr. Johan Justoň
JUDr. Eva Indruchová
Mgr. Miroslava Sedláčková
JUDr. Daniela Kovářová

OMLUVENI:

JUDr. Tomáš Sokol
Mgr. Robert Němec, LL.M.
JUDr. Michal Žižlavský

Mgr. Tomáš Matějovský

JUDr. Irena Schejbalová
JUDr. Jaroslava Macková
Mgr. Petra Vrábliková

7) Matrika

7a) Přehled počtu advokátů a advokátních koncipientů 10/2018

Představenstvo vzalo na vědomí přehled počtu advokátů a koncipientů (stav ke dni 31. 10. 2018), přitom přehled je přílohovou součástí na konci tohoto zápisu.

7b) Termíny advokátních slibů v r. 2019 (oprava)

Dr. Macková předložila přehled předpokládaných termínů pro konání advokátních slibů v r. 2019. Předseda si bere celou tuto problematiku na starost s tím, že obsazení těchto termínů projedná s místopředsedy v průběhu ledna 2019. dr. Mackové se ukládá, aby zvážila přesun červencového termínu na konec června.

8) Regiony (JUDr. Miketa)

8a) Plán práce regionálních představitelů pro r. 2019 – k vzetí na vědomí

Představenstvo vzalo na vědomí plán akcí pořádaných regionálními představiteli. Dr. Miketa připomíná, že plán počítá cca s 80 akcemi, přitom lze předpokládat, že v návaznosti na zavádění vzdělávacího systému advokátů počet akcí ještě v r. 2019 naroste. V té souvislosti připomíná, že na jednání regionálních zástupců opakovaně zaznělo, že pokud mají být akce pořádané ve stávajícím rozsahu, a k tomu navýšeny o vzdělávací akce, nelze jinak než navýšit finanční prostředky pro jednotlivé regiony. Již dnes je částka 350 000 Kč pro ten který rok hraniční.

Po diskuzi představenstvo dr. Miketovi ukládá, aby do příštího jednání představenstva připravil návrh navýšení finanční podpory regionů.

Dr. Vidovičová sděluje, že v rámci vzdělávacích akcí vypustila pokusný balonek – semináře na téma poznatků z kárné praxe orgánů ČAK. Jde o výsostně stavovskou problematiku, proto se obávala malého zájmu. Informuje, že návštěvnost byla vysoká, velký zájem zejména projevovali mladí advokáti a přednášky dr. Schejbalové a dr. Skřípského byly vysoce hodnoceny. Domnívá se, že takto zaměřené semináře by měly proběhnout ve všech regionech, takže představenstvo doporučuje, aby daná agenda byla na programu příštího jednání regionálních představitelů. K tomu ještě dr. Kovářová: „Z pozice regionální představitelky pro Západočeský kraj potvrzují uvedený zájem, když v našem regionu je připraven daný seminář na příští týden, a s ohledem na zájem musíme zajišťovat jinou přednáškovou místnost.“

Dr. Maisner podotýká, že si umí představit, že součástí těchto seminářů bude přednáška na téma poskytování právních služeb online a etiky s tím související, a to v rozsahu cca 30 min. S ohledem na to předseda ukládá dr. Miketovi, aby s dr. Maisnerem projednal případné lektorské zastoupení pro tyto akce v regionech.

9) Výchova a vzdělávání (JUDr. Miketa)

9a) Další vzdělávání advokátů

Dr. Miketa přednesl návrh systému dalšího vzdělávání advokátů, který zahrnuje tzv. Pravidla dalšího vzdělávání advokátů. Písemné zpracování návrhu je přílohou součástí na konci tohoto zápisu, stejně jako přílohy návrhu, tj. semináře a školení plánované ČAK v r. 2019 v Praze a Brně, seznam regionálních seminářů, seznam externích vzdělávacích agentur, vzor průkazu absolvování dalšího vzdělávání advokátů. Připomněl, že byla projednána také administrace celého systému, např. evidence dosažených kreditů (ČAK Brno, Mgr. Danilišín).

Návrh byl diskutován zejména ohledně administrace a technického zabezpečení s tím výsledkem, že administrativní a technické zabezpečení je od ledna 2019 v základní podobě zajištěno. Ke zkratce uváděné v návrhu „DVA“ dr. Kovářová uvádí, že v rámci prezentace nebude tato zkratka užívána, bude zásadně hovořeno o Další vzdělávání advokátů, resp. Další vzdělávání. V té souvislosti ještě uvádí, že prezentace dalšího vzdělávání je připravena v součinnosti s odborem vnějších vztahů, a pokud dojde ke schválení Pravidel dalšího vzdělávání, bude banner vyvěšen na webových stránkách ČAK neprodleně, tj. zítra.

Dr. Miketa a dr. Justoň shodně uvádějí, že systém vzdělávání, vymezený Pravidly dalšího vzdělávání, nepotřebuje předpisovou stavovskou úpravu.

Předseda dal hlasovat za účelem schválení Pravidel dalšího vzdělávání advokátů v rozsahu, jak jsou v písemném materiálu zpracovaném dr. Miketou, dr. Schejbalovou, Ing. Matouškovou, dr. Justoňem a dr. Kovářovou vymezeny v předloženém materiálu.

Pro: 8 Proti: 0 Zdržel se: 0

Představenstvo schvaluje Pravidla dalšího vzdělávání v rozsahu a obsahu písemného návrhu Další vzdělávání advokátů, který je přílohou součástí zápisu.

9b) Přístupové testy – varianty řešení

Dr. Miketa společně s dr. Smejkalem a Mgr. Sedláčkovou předkládají materiál, na základě kterého by mělo představenstvo rozhodnout o systému řešení písemných testů advokátních koncipientů. Tento materiál je přílohou součástí na konci zápisu, přitom Mgr. Sedláčková ve vztahu k nabídce Institutu odborného vzdělávání dodává, že částky uváděné v souvislosti s touto nabídkou nejsou finální, neboť v nabídce nejsou zahrnuty náklady související s naplněním systému, pravidelné cestovní náklady apod. Dr. Miketa navazuje na informace Mgr. Sedláčkové s tím, že nejvyšší náklady bude činit propojení s KIS a účetním programem, přitom tyto náklady zatíží ČAK v každém případě, bez ohledu na to, jestli celý systém bude realizován výhradně ČAK, nebo dodavatelsky. V té souvislosti dr. Smejkal zmiňuje námět dr. Brücklera, totiž zajištění možné realizace přístupových testů v Justiční akademii v Kroměříži. V každém případě připomíná tyto nezbytné kroky, které je třeba provést co nejrychleji: je třeba upravit stavovský předpis

o poplatcích (č. 2/2004), přitom žádá, aby po projednání dané problematiky v HRV připravil LO návrh novely předmětného předpisu tak, že poplatek za advokátní zkoušky se snižuje na částku 8 000 Kč a poplatky za přístupové testy se stanoví ve výši 2 000 Kč, to vše od 1. 7. 2019. K odměnám komisařům za ztrátu času uvádí, že Kč 500/1 hod. lze považovat za odpovídající odměnu, tj. v tomto směru změnu nenavrhuje. Za zásadní považuje, že do 31. 5. 2019 musí být na webových stránkách ČAK zveřejněny všechny otázky pro přístupové testy. Nelze opomenout zajištění aktualizace otázek ze strany LO

a zároveň zajištění redakce jednotlivých otázek tak, aby měly formulačně pokud možno jednotnou formu a jednotlivé celky byly logicky provázány.

V návaznosti na diskusi se LO ukládá připravit novelu stavovského předpisu č. 2/2004, a to ve smyslu předneseném dr. Smejkalem. Dr. Justoň se v daných souvislostech hlásí ke zpracování a úpravě relevance předložených otázek a odpovědí. Hospodářskému odboru se ukládá objednat analýzu softwarového řešení.

Předseda nechal hlasovat o návrhu dr. Mikety a dr. Smejka, aby písemné testy byly se vším všudy zajišťovány zaměstnanci a orgány ČAK a na náklady ČAK, to vše včetně technického a dalšího zabezpečení.

Konstatuje se, že protinávrh z pléna představenstva nebyl vznesen.

Pro: 8 Proti: 0 Zdržel se: 0

9c) Termíny zkoušek z mediace v I. pololetí 2019

Představenstvo vzalo termíny zkoušek na vědomí.

10) Mezinárodní odbor (JUDr. Mokrý, Mgr. Němec)

10a) Evropská úmluva o advokátní profesi

MEZ předkládá pro informaci aktuální stav ve věci Evropské úmluvy o advokátní profesi. Představenstvo vzalo informaci na vědomí, členové představenstva jsou si vědomi aktuálnosti dané problematiky, a za tím účelem pověřují dr. Mokrého a dr. Indruchovou, aby neprodleně a nadále jednali se všemi zainteresovanými složkami a osobami, jež mají nebo mohou mít vliv na přijetí či nepřijetí předmětné Úmluvy. Dr. Mokrý detailně informuje o zatímních jednáních s tím, že další jednání proběhnou v průběhu příštího týdne.

10b) Projekt Lesbos

Dr. Indruchová předkládá k projednání žádost o příspěvek pro podporující projekt „Evropští advokáti na ostrově Lesbos“, tj. pro organizaci ELIL. Dr. Mokrý seznámil představenstvo se stávající situací, která je komplikovaná mj. díky problémům na straně současného sponzora předmětné organizace. Na druhé straně zdůrazňuje, že tento projekt byl nejen významný, ale je také průběžně úspěšný a úsporný. Považuje za nezbytné, aby se ČAK prezentovala opětovným příspěvkem na činnost ELIL a navrhuje schválení příspěvku ve výši 3 000 EUR. Po diskusi a komentáři ze strany dr. Smejka a Mgr. Sedláčkové nechal o příspěvku ve výši 3 000 EUR, který by byl poskytnut ze sociálního fondu, předseda hlasovat.

Pro: 8 Proti: 0 Zdržel se: 0

10c) Rozpočet CCBE

Dr. Indruchová předložila písemnou informaci k problematice rozpočtu CCBE na r. 2019. K tomu dr. Mokřý uvádí, že zvýšení příspěvků poskytovaných ze strany ČAK je minimální, jedná se o každoroční proces navyšování příspěvků, přitom zvýšení na 56 115 EUR je procentuálně nejnižším zvýšením příspěvku za poslední období. V návaznosti na dané informace nechal předseda hlasovat o výši příspěvku na činnost CCBE pro r. 2019 ve výši 56 115 EUR.

Pro: 8 Proti: 0 Zdržel se: 0

Ve smyslu výše uvedeného rozhodnutí se zmocňují zástupci ČAK jednající v CCBE k postupu ve věci.

10d) Stanovisko CCBE k návrhu nařízení o evropských předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech

Dr. Indruchová spolu s dr. Mokřým předložili k informaci Stanovisko CCBE k návrhu nařízení o evropských předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech. Dr. Mokřý připomíná, že předmětný návrh je v procesu, a pokud již nyní je předkládán k informaci, a to zejména pro sekci trestního práva ČAK, tak proto, že dle jeho názoru jde o velmi nebezpečný návrh směřující opět k prolomení soukromí, a v důsledku též k prolomení povinnosti mlčenlivosti. Je přesvědčen, že harmonizace s takto přijatým návrhem by vyvolala nejen velké diskuse, ale i velké problémy. Je proto třeba tuto agendu sledovat, a to zejména advokáty specializovanými na trestní právo a IT.

Představenstvo ukládá předsedovi sekce pro trestní právo dr. Sokolovi, aby předmětné stanovisko zařadil do programu sekce a informoval představenstvo o výsledcích diskuse. Dr. Mokřému a dr. Indruchové se ukládá, aby danou agendu nadále sledovali. Písemné zpracování stanoviska CCBE k návrhu daného nařízení EU je přílohou součástí na konci tohoto zápisu.

10e) Pokyny CCBE k určitým aspektům směrnice o daňových zprostředkovatelích

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

10f) Kalifornská asociace advokátů

Dr. Indruchová informovala o návrhu Kalifornské asociace advokátů uspořádat cca v termínech 17. – 19. října 2019 konferenci v Praze, zaměřenou na problematiku IT, duševního vlastnictví atd. dr. Mokřý zdůrazňuje, že právě Asociace advokátů z Kalifornie nepochybně disponuje řadou špičkových odborníků, např. na IT technologie a jejich užívání v rámci advokacie, takže podobný seminář považuje za nepochybně přínosný.

MEZ se ukládá, aby připravilo program konference, včetně nákladových položek, které bude diskutovat s Mgr. Sedláčkovou a jejím oddělením.

10g) Shrnutí činnosti bruselské zástupkyně za říjen 2018

MEZ předložilo Aktuality z Evropské unie (září – říjen 2018), které se ve svém písemném zpracování stávají přílohou součástí na konci tohoto zápisu.

Představenstvo vzalo informaci o aktualitách na vědomí.

11) Různé

11a) Návrh a jmenování nové zkušební komisařky

Dr. Luhan vystoupil v souvislosti s návrhem, aby doc. JUDr. Dana Ondřejová, Ph.D., advokátka a partnerka LEGALITÉ advokátní kancelář s. r. o., byla navržena ministroví spravedlnosti ČR ke jmenování zkušební komisaře, a to pro obor obchodního práva. Zdůrazňuje, že jmenovaná je bytem v Brně, učí na PF MU v Brně, přitom právě v Brně je sice řada zkušebních komisařů pro korporátní problematiku, avšak nikoli z řad advokacie.

Dr. Vidovičová se za návrh staví s tím, že jmenovanou zná jako vynikající odbornici, která bude nepochybně přínosem pro fungování zkušební komise ČAK.

Pro: 8 Proti: 0 Zdržel se: 0

Předsedovi se ukládá, aby zajistil vyhotovení a odeslání příslušného návrhu ministroví spravedlnosti ČR.

11b) Vyúčtování akce 100 let české a slovenské advokacie, Luhačovice

Představenstvo projednalo vyúčtování akce 100 let české a slovenské advokacie uskutečněné v Luhačovicích, přitom co do konkrétních údajů se odkazuje na písemné zpracování vyúčtování, jež je přílohou součástí na konci tohoto zápisu. Předseda připomíná, že na celkových nákladech se částkou téměř 1 400 000 Kč podíleli svými dary advokáti a sponzoři příspěvky, za což všem náleží odpovídající dík. Jednou třetinou nákladů vynaložených na sportovně-kulturní den se podílela rovněž Slovenská advokátní komora. Představenstvo vzalo vyúčtování akce na vědomí, k tomuto vyúčtování nemá námitek, přitom hospodářskému odboru se ukládá, aby předmětné vyúčtování doručilo k rukám předsedy kontrolní rady k projednání na její nejbližší schůzi.

11c) Ministr zdravotnictví chce zrušit LK ČR

Předseda informoval o zprávě přinášené médií, tj. snaze ministra zdravotnictví zrušit Lékařskou komoru ČR. I když se tato záležitost netýká ČAK, tyto snahy se čas od času objevují a jde o jev v rámci profesních komor obecně nežádoucí.

11d) Žádost o přijetí poslanců ústavněprávního výboru NR SR

Na základě žádosti Miroslava Antla z 6. 11. 2018 představenstvo rozhodlo tak, že delegaci poslanců ústavněprávního výboru NR SR přijme a přivítá delegace představenstva ČAK ve složení místopředseda ČAK dr. Smejkal a členka představenstva dr. Vidovičová. OVV se pověřuje přípravou organizace a propagace akce. Pro úplnost předseda konstatuje, že z důvodu kolize termínu se akce nemůže zúčastnit osobně, neboť je na konferenci ve Varšavě.

11e) Návštěva Ománu

Předseda představenstva předložil návrh k realizaci reciproční odborné návštěvy zástupců ČAK v Ománu na pozvání Ománské advokátní komory. Poukazuje na navrhovaný program (návštěva Nejvyššího soudu, přijetí a jednání u Ománské advokátní komory, přijetí na ministerstvu spravedlnosti, návštěva soudního komplexu, seminář pořádaný legislativně-právním výborem ománského parlamentu, návštěva právnické fakulty, přijetí na státním zastupitelství Ománu, jednání na Královské kriminální policii, spojená s návštěvou policejní stanice a věznice). Předseda zdůrazňuje, že náklady spojené s návštěvou Ománu si každý z členů představenstva musí hradit sám.

Předseda vyzývá členy představenstva a představitele dalších orgánů ČAK, aby mu nejpozději do 10. prosince sdělili, zda se návštěvy zúčastní. (Předpokládané náklady na osobu 54 900 Kč.)

11f) Rozhodnutí představenstva o předběžném odejmutí knihy o prohlášení o pravosti podpisu

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

Předseda konstatoval, že veškeré body programu byly projednány, poděkoval přítomným za účast a jednání představenstva ukončil.

Informace o připomínkových řízeních – říjen 2018 (stav ke dni 31. 10. 2018)

I. Ukončená připomínková řízení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Bez připomínek

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů

Bez připomínek

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů

Bez připomínek

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Bez připomínek

Návrh zákona o bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení a o změně souvisejících zákonů (zákon o vyhrazených technických zařízeních)

Bez připomínek

Návrh poslanců Ivana Bartoše, Lukáše Bartoně a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 291)

Bez připomínek

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Bez připomínek

II. Probíhající připomínková řízení

Návrh Zastupitelstva Karlovarského kraje na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 309)

Připomínkové řízení probíhá do 05.11.2018

Návrh zákona o zamezení dvojímu zdanění ve vztahu k Tchaj-wanu

Připomínkové řízení probíhá do 08.11.2018

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů

Připomínkové řízení probíhá do 08.11.2018

Návrh zákona o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů (zákon o územně správním členění státu)

Připomínkové řízení probíhá do 13.11.2018

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Připomínkové řízení probíhá do 16.11.2018

ZPRÁVA O STAVU ZABEZPEČENÍ KIS

V rámci jednání výboru pro rozvoj KIS dne 23.10. 2018 ve složení Maisner, Vychopeň, Sedláčková, Fiala, Justoň a Míka bylo zjištěno následující:

1. V době dodání a implementace systému KIS nebyl projekt zabezpečení součástí hlavní dodávky a předpokládalo se, že bude pokryt samostatným projektem. Od výběrového řízení bylo později upuštěno proto, že podle předběžných zjištění by se jednalo o projekt v řádech milionů Kč a proto nebyl z úsporných důvodů realizován. JUDr. Vychopeň popsal situaci v době dodání a také finanční okolnosti případu.
2. Na dotaz, jak je tedy systém za bezpečen jsem dostal odpověď od J. Fialy:
 - a. Základní zabezpečení (na úrovni standardního hardwaru a softwaru) provedeno dodavatelem
 - b. Další zabezpečení provedl vlastními silami p. Fiala a to nejlépe, jak to bylo možné
 - c. Zabezpečení nelze rozhodně považovat ani za dostatečné, ani za systematické.
 - d. Ačkoliv zatím nebyl zaznamenán žádný závažný útok na systém je to patrně jen otázka času, kdy k nějakému narušení dojde. S ohledem na kvantum informací včetně osobních údajů se jedná o dost zásadní problém.
 - e. I když asi není realistické projekt zahájit hned Doporučuji jej řešit v roce 2019.
3. Návrh řešení zabezpečení by měl probíhat zhruba takto:
 - a. Členové sekce pro IT a GDPR by měli navrhnout firmy, se kterými mají v oboru bezpečnosti reálné a dobré zkušenosti. Bude projednáno na nejbližší schůzi odborné sekce.
 - b. Těmto firmám by mělo být zaslána výzva, aby ČAK učinili nabídku ve třech úrovních – (např Basic, Standard, Supersafe) s tím, že podle cenové a věcné nabídky si ČAK vybere. Podle výsledků výběrové řízení (začátek roku 2019) by byl učiněn návrh představenstvu ČAK.

23.10.2018

JUDr. Martin
Maisner,
PhD, MCI Arb

Digitálně podepsal
JUDr. Martin Maisner,
PhD, MCI Arb
Datum: 2018.11.02
11:35:01 +01'00'

Průvodce CCBE k používání právních online platform advokáty

29. 6. 2018

ÚVOD

Otázky týkající se online platform jsou jádrem digitální ekonomiky. Jak OECD, tak [Evropská komise](#) se těmito tržními fenomény podrobně zabývaly a stále se nacházejí vysoko na jejich agendě. Evropská komise například nedávno zveřejnila [návrh](#) nařízení o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikové uživatele internetových zprostředkovatelských služeb.¹ Budoucí vývoj těchto online platform² může mít rovněž nezanedbatelný vliv na způsob, jakým advokáti nabízejí právní služby a komunikují s (potenciálními) klienty.

Termín „online platforma“ je často definován jako online služba, která umožňuje více uživatelům vzájemnou interakci na základě ekonomické kategorie dvoustranného trhu (viz [pracovní dokument Evropské komise k Online Platformám](#), který je přílohou Sdělení o online platformách a jednotném digitálním trhu, s. 1–2). I s těmito charakteristikami se jedná o velmi širokou oblast a tento termín je často definován odkazem na rozsáhlý soubor obecně známých služeb zpřístupněných prostřednictvím internetu. V tomto dokumentu používáme termín „online platformy“ rovněž extenzivně.

Advokáti jsou pro online platformy stejně důležitou součástí jako spotřebitelé. Vztah mezi advokáty a jejich klienty nyní často začíná na internetu. Používání online platform má řadu výhod, jelikož například umožňují advokátům spojení s klienty kdykoli a kdekoli. Přítomnost advokátů na internetu není omezena na web advokátní kanceláře; advokáti jsou přítomni i na platformách třetích stran, které spadají do kategorie dvoustranných platform. Proto je potřeba usnadnit používání online platform upozorněním na jejich rizika a potenciální nástrahy pro klienty.

Dle Evropské komise nelze poskytování profesionálních služeb prostřednictvím online platform považovat za neregulované, přestože tyto platformy nejsou v členských státech zvláště regulovány. Členské státy na tyto služby uplatňují stejná pravidla jako na tradiční služby. Tato pravidla mohou pocházet z etických kodexů přijatých určitými profesními sdruženími; například činnosti, které jsou vyhrazeny a jsou podmíněny profesní kvalifikací. Určité činnosti mají specifický charakter a řídí se konkrétními profesními nebo deontologickými pravidly. Za příklad lze považovat právní poradenství: tam kde se jedná o vyhrazenou činnost, nesmí právní poradenství poskytovat žádný poskytovatel služeb, který není advokátem, bez ohledu na to, zda je poradenství poskytováno osobně či prostřednictvím sdílené platformy (viz Pracovní dokument Evropské komise: [Evropská agenda pro sdílenou ekonomiku – podpůrná analýza, s. 33–34](#)).

¹ Navrhované nařízení musí být přijato v souladu s [řádným legislativním postupem](#). Je třeba poznamenat, že obsah tohoto návrhu se může měnit po diskusích v Evropském parlamentu a Radě a později v průběhu dialogů.

² Tyto platformy se také nazývají vícestranné trhy nebo platformy třetích stran.

Ukázalo se, že deontologické otázky vyvstávají zejména v souvislosti s účastí advokátů na platformách třetích stran, které nabízejí právní služby v širokém slova smyslu. Některé problémy souvisejí s tím, jak by advokáti měli jednat, když tyto platformy používají, a jakými etickými a deontologickými pravidly je nutno se řídit; to zahrnuje otázky reklamy a dělení se o jakoukoliv odměnu s provozovatelem platformy. Je nutno přemýšlet nad otázkami, pro koho advokát pracuje nebo kdo je příjemcem poskytované právní služby. Evropská komise si rovněž povšimla, že některá deontologická pravidla mohou být v rámci sdílené ekonomiky porušena, například když jsou služby poskytovány bez odpovídající odměny nebo když zprostředkovatel za své služby žádá poplatek. Komise konstatovala, že to může být problematické s ohledem na pravidla stanovená v deontologických kodexech omezujících poskytování služeb zdarma nebo zakazujících sdílení odměny za odborné služby (viz [Pracovní dokument Evropské komise: Evropská agenda pro sdílenou ekonomiku – podpůrná analýza, s. 34](#)).

Tento dokument si klade za cíl zvýšit povědomí o různých výzvách spojených s používáním online platforem poskytujících právní služby advokáty. Účelem je poskytnout několik praktických a deontologických doporučení, u nichž mohou členské advokátní komory CCBE zvážit, zda je zahrnou (pokud jsou relevantní v kontextu dané jurisdikce) do interních předpisů pro své členy.

Kromě uvedení několika deontologických úvah tento dokument rovněž vysvětluje problémy techničtější povahy, včetně těch, souvisejících se zachováním bezpečnosti informací poskytnutých klientem, a problémy spjaté s konkrétním druhem platforem, tj. doporučujících stránek, platforem nabízejících právní otázky a odpovědi veřejnosti či advokátům.

VYSVĚTLENÍ MODELU DVOUSTRANNÉ PLATFORMY

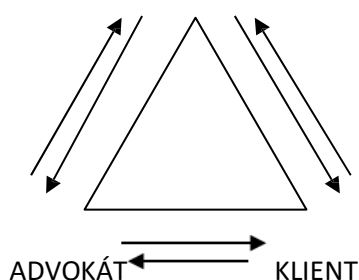
Nejdříve je nezbytné pochopit charakteristiky online platforem a služeb, které nabízejí.

V případě modelu dvoustranné platformy působí poskytovatel platformy jako zprostředkovatel mezi advokáty a klienty: advokáti na platformě nabízejí své služby a klienti si vybírají poskytovatele těchto služeb. Po navázání kontaktu mezi advokátem a klientem může jejich komunikace zcela nebo zčásti pokračovat prostřednictvím platformy.

Tento model existuje v mnoha variantách a role zprostředkovatele se mění podle priorit, které sleduje. Provozovateli platformy může plynout příjem z využívání obchodního vztahu s advokátem (např. advokát musí za účast na platformě hradit poplatek). Na druhou stranu může spotřebitel provozovateli platit za zprostředkování kontaktu s advokátem. Provozovatel může odměny rovněž kumulovat. Fungování modelu dvoustranné platformy zahrnuje několik různých vztahů (vztah mezi advokátem a provozovatelem platformy, vztah mezi klientem a provozovatelem platformy a vztah mezi advokátem a klientem) a smluv.

Dvoustranná platforma funguje jako „tržní místo“ tím, že umožňuje setkávání nabídky s poptávkou. Může rovněž nabízet nástroje a služby, které umožňují nebo usnadňují poskytování služeb advokátů. Existence obchodního vztahu mezi advokátem a poskytovatelem platformy proto ve většině případů umožňuje finanční tok mezi oběma těmito stranami ve prospěch dané platformy. O otázkách týkajících se odměny a poplatků, které mohou s ohledem na tento vztah nastat, bude pojednáno v části 1.

DVOUSTRANNÁ PLATFORMA

Provozovateli platformy může rovněž plynout příjem z jiného smluvního vztahu, který stojí mimo pole působnosti advokáta i klienta, spočívající v práci s daty, vyprodukovanými či vyměněnými na dané platformě. Tato otázka je obzvláště citlivá a budeme se jí věnovat v části 2 tohoto dokumentu.

KLASIFIKACE ONLINE PLATFORMEM

Pro přehlednost budou online platformy v tomto dokumentu kategorizovány následovně:

1. Vyhledávače advokátů:

Jde o weby, na nichž jsou zveřejněny kontaktní údaje, osvědčení o specializaci nebo oblasti odborné způsobilosti advokátů. Přístup advokátů k těmto webům je zpravidla otevřený v tom smyslu, že se může zaregistrovat jakýkoli advokát a provozovatel platformy mezi advokáty neprovádí selekci. Advokáti většinou za uvedení kontaktních údajů na platformě nic neplatí. Někdy jsou advokáti registrováni i bez toho, aby byli o registraci požádáni. Poskytovatel platformy nikterak nezasahuje do výběru advokáta případným klientem.

2. Weby doporučující advokáty: Jde o případy, kdy se na platformě podílí zprostředkovatel – například když sama platforma vybírá advokáty, kteří se na platformě účastní, určuje pořadí, či způsob zobrazení na webu, doporučuje určitého advokáta nebo směřuje klienta k určitým advokátům, v důsledku čehož není výběr proveden svobodně – jde o více než pouhý seznam, tj. dochází ke zprostředkování a platforma za něj obvykle obdrží odměnu. Tyto typy platformem rovněž často obsahují nástroje na hodnocení/řazení advokátů nebo psaní recenzí na ně, což jsou rovněž faktory, které mohou ovlivnit výběr advokáta (potenciálním) klientem.

3. Weby poskytující právní služby: Do této kategorie patří weby, na nichž jsou přímo či nepřímo poskytovány právní služby, za něž může být poskytovatel platformy odměněn jak advokátem, tak i klientem. Příkladem takového webu jsou:

- platformy na otázky a odpovědi v oblasti práva, kde mohou spotřebitelé klást právní dotazy přímo advokátům;
- chatboti, kteří poskytují komunikační služby za pomoci umělé inteligence;
- weby využívající automatických procesů, například šablon na tvorbu/automatizaci dokumentů.

1. Pravidla profesní etiky dotčená používáním online platformem

1.1. Rizika a hlavní zásady

Abychom mohli brát v potaz specifika modelu dvoustranné platformy, je nutné pečlivě stanovit oblasti, které budou předmětem zájmu advokátních komor. Za prvé se vztah mezi advokátem–klientem řídí zvláštními profesními pravidly, jejichž smyslem je chránit klienty a jsou pro advokáty závazná. Účelem jejich adaptace v oblasti informačních technologií je zajistit stejnou úroveň ochrany v digitálním prostředí jako v tradičním kontextu. Neexistuje žádný zvláštní důvod, proč by se měla stanovovat nová omezení, která by ztížila výkon advokacie v digitálním prostředí.

Za druhé, vztah mezi advokátem a provozovatelem platformy je obchodním vztahem. Proto je také manévrovací prostor advokátních komor nutně omezenější než ve výše uvedené situaci. Advokátní komory však mohou zvážit stanovení pravidel, jejichž základním cílem je zajistit, aby zásady chránící vztah advokát–klient nebyly narušeny ani ohroženy vztahem mezi advokátem a provozovatelem platformy. Vztah mezi advokátem a provozovatelem platformy musí být uspořádán tak, aby neohrožoval profesní pravidla, která advokáti musí ve vztahu ke svým klientům dodržovat.

A konečně vztah mezi klientem a provozovatelem platformy se řídí běžnou legislativou, například ustanoveními spotřebitelského práva. Vzhledem k tomu, že tento vztah zahrnuje osoby mimo advokacii, je postaven mimo rámec profesních pravidel, která se vztahují pouze na advokáty.

Účast advokátů na online platformách může ovlivnit řadu profesních pravidel chování. Bezprostřední obavy vyplývající z online platformem zahrnují:

- **Otázky týkající se nezávislosti, důstojnosti, důvěryhodnosti a zásadovosti advokáta:** používání online platformy, kterou spravuje třetí strana představuje riziko zásahů ze strany provozovatelů platformy do vztahu mezi klientem a advokátem. K tomu může docházet například tehdy, když provozovatel platformy nabízí sledování kvality poskytovaných služeb nebo intervenci do řešení případných sporů mezi klienty a advokáty. Provozovatel platformy může například vyzvat klienta, aby podrobně specifikoval povahu sporu nebo výši odměny uhrazené advokátovi. Jiný příklad se týká situace, kdy provozovatel platformy je majitelem platformy, na které se advokát účastní a zároveň je nepřímo zahrnut do případu, který se skrze tuto platformu řeší.
- **Otázky týkající se profesního tajemství / ochrany důvěrnosti komunikace mezi advokátem a klientem:** vměšování se do vztahu mezi advokátem–klientem ze strany online platformy může narušovat profesní tajemství / ochranu důvěrnosti komunikace mezi advokátem a klientem. Bude tedy možná zapotřebí objasnit odpovědnost advokátů v souvislosti se spolehlivostí bezpečností online platformy, prostřednictvím níž jsou zpracovávány údaje klientů. Zvláštní obavu v tomto ohledu vzbuzuje to, že provozovatelé online platformy málokdy poskytují informace o svých opatřeních pro možné opětovné použití dat, které mají k dispozici (včetně dat o vzorcích chování advokátů a jejich klientů).³
- **Otázky týkající se ověření identity klienta a úmyslu / střetů zájmů:** v případě účasti na online platformách se může stát, že advokát nebude moci vždy ověřit totožnost a úmysly (možného) klienta, což může vést k tomu, že advokát bude jednat v rozporu s nejlepším zájmem klienta, případně to může vést ke střetu zájmů (identifikace je rovněž nutná např. s ohledem na povinnosti související s bojem proti praní špinavých peněz). Advokáti rovněž musí kontrolovat identitu společnosti, která online platformu vlastní.

³ Otázkou profilování datových subjektů a opětovného použití údajů provozovatelem platformy se podrobněji zabývá oddíl 2.3.

- **Otázky týkající se principu svobodné volby advokáta:** případy, v nichž hraje online platforma roli ve výběru advokáta pro klienta bez transparentních kritérií pro výběr, mohou mít vliv na právo klienta na svobodnou volbu advokáta.
- **Otázky týkající se pravidel pro reklamu:** existují pravidla pro klamavou nebo srovnávací reklamu, která mohou být používáním online platformou dotčena. Tato situace může nastat tehdy, když mají advokáti užitek z propagace prováděné příslušnou platformou a tato propagace není v souladu s pravidly specifickými pro advokacii, která vycházejí ze dvou směrnic o advokátní profesi.⁴ Doporučující webové stránky by také měly být porovnány se srovnávací reklamou, což je forma reklamy, která může být v některých státech zakázána.
- **Otázky týkající se pravidel pro odměnu:** účast advokátů na online platformách může být porušením profesních pravidel o odměnách, zejména plateb za doporučení nebo sdílení odměny s „neadvokáty“; i tato pravidla musí být v souladu s unijními a vnitrostátními pravidly hospodářské soutěže.

S ohledem na tyto úvahy a podle okolností v příslušných jurisdikcích vyzýváme advokátní komory, aby své členy upozornily na následující klíčové zásady pro používání online platform:

1. **Obecným pravidlem je, že by advokáti při používání online platformy, ať již pro účely doporučení, či poskytování právních služeb měli vždy jednat v souladu s příslušnými předpisy, profesními a etickými pravidly. To vyjadřuje fakt, že advokát je v přímém smluvním vztahu. Nelze-li zaručit dodržování základních hodnot, advokáti se nemohou na příslušné platformě účastnit.**
2. **Účast advokátů na online platformě by nikdy neměla omezit jejich nezávislost. Zejména advokáti nesmějí dopustit žádné zásahy do jejich vztahu s klientem ze strany provozovatele platformy.**
3. **Advokáti by vždy měli mít možnost jednat přímo s klientem, a to způsobem, který respektuje profesní tajemství / ochranu důvěrnosti komunikace mezi advokátem a klientem a vylučuje konflikt s pravidly pro střet zájmů.**
4. **Advokáti by se měli domáhat informací o spolehlivosti a bezpečnosti online platformy, prostřednictvím níž jsou zpracovávána data klientů. Advokáti by se zejména měli vyvarovat toho, že poskytovatelé platformy zpracovávají jejich údaje a údaje jejich klientů – včetně údajů o vzorcích chování – bez jejich vědomí nebo k neznámým účelům.**
5. **Advokáti by měli ověřovat obsah informací, které jsou o nich na internetu zveřejňovány prostřednictvím provozovatelů platformy. Tyto informace musí být jasné a přesné, uvádět svůj původní titul a nikdy nesmí uvádět veřejnost v omyl, pokud jde o jejich kvalifikaci.**
6. **Informace týkající se advokátů na online platformě musí být v souladu s pravidly pro reklamu, která se na advokáty vztahují. V tomto ohledu by se měli advokáti vyvarovat veškeré klamavé nebo**

⁴ Směrnice Rady ze dne 22. března 1977 o usnadnění účinného výkonu volného pohybu služeb advokátů (77/249/EHS); směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/5/ES ze dne 16. února 1998 o usnadnění trvalého výkonu povolání advokáta v jiném členském státě než v tom, ve kterém byla získána kvalifikace.

Článek 24 směrnice o službách (aplikovatelný na regulované profese) obsahuje obecné ustanovení o obchodních sděleních. Vylučuje úplný zákaz, ale zároveň umožňuje členským státům omezit obsah a formy propagace kvůli příslušným profesním pravidlům, jako je nezávislost, důstojnost a bezúhonnost profese či profesní tajemství. Je třeba připomenout, že tato pravidla by neměla diskriminovat a měla by přiměřeným způsobem sloužit veřejnému zájmu. V článku 4 směrnice o službách je uvedeno, že obchodním sdělením (ve smyslu článku 24) není samo o sobě sdělení související se zbožím, službami nebo vnějším obrazem podniku, organizace nebo osoby, nezávisle sestavená, zejména pokud jsou poskytována bezplatně.

cizí pověst poškozující reklamy či obecněji reklamy v rozporu s platnými principy a hodnotami advokacie.

- 7. Když advokát naváže vztah s klienty prostřednictvím online platformy, měl by na každý nový vztah aplikovat závazná pravidla. Před poskytnutím právní služby by advokát měl klientovi sdělit své jméno, kontaktní údaje a podmínky poskytnutí služeb, včetně odměny.**
- 8. Při používání právních online platform by advokáti vždy měli dodržovat příslušná pravidla a předpisy, včetně pravidel hospodářské soutěže, pravidel o odměňování a stanovování poplatků.**

1.2. Konkrétní poznámky o poplatcích hrazených advokáty provozovatelům platform

Pro klasifikaci poplatků hrazených advokáty provozovatelům platform je nutné identifikovat služby, které mohou být provozovateli platform vůbec nabízeny, většinou za odměnu. To umožňuje ověřit, zda nevystanou nějaké deontologické problémy. Užíváním online platform mohou advokáti usilovat o: pozici na trhu, technické služby usnadňující poskytování svých služeb nebo navázání kontaktů s klienty, případně o jakoukoliv kombinaci výše uvedeného. V tomto případě by otázka byla, za co přesně se platí.

Například v Nizozemsku vedení místní advokátní komory vydalo pravidla pro účast advokátů na online platformách, pokud by jejich zapojení bylo v rozporu s pravidly pro poplatky za doporučení / sdílení odměny. Bylo identifikováno sedm modelů odměňování:⁵

Zdarma

Fixní poplatek

Poplatek za kliknutí

Poplatek za nevýhradní doporučení

Poplatek za výhradní doporučení

Odměna za přijatý případ

Procentuální poplatek/provize z odměny

Ve většině zemí CCBE jsou povoleny pouze první tři modely, kdy online platforma umožňuje advokátům navázání kontaktu s klienty.

a) Pozice na trhu: Pozice na trhu může být bezplatná nebo placená. Bezplatná je tehdy, když ekonomický model není založen na poplatcích hrazených advokáty, například:

- Když je hospodářským zájmem provozovatele platformy přilákat co největší počet advokátů, protože klienti platí za informace poskytované advokáty. Když například provozovatel platformy prodává kontaktní údaje advokátů klientům, neznamená to, že by advokáti za svou účast platili. Může se dokonce stát, že někteří advokáti jsou uvedeni na platformě bez svého vědomí či souhlasu.

- Když jsou advokáti považováni za „produkty“ a bezplatná registrace je kompenzována použitím některých nashromážděných údajů.

- V modelu „freemium“, kde jsou základní služby nabízeny bezplatně, aby přilákaly uživatele a ke zvýšení počtu návštěv na platformě.

⁵ Nizozemská advokátní komora: Zemské zprávy o online platformách poskytujících právní služby (dotazník CCBE; tyto informace jsou založeny na pokynech předsedů místních advokátních komor).

Pozice na trhu může být rovněž vystavena poplatku v různé výši, jelikož ne všechny pozice si jsou rovny. Proto advokáti, kteří budou zvýhodněni (například tím, že se objeví přednostně nebo na první stránce), musí platit více. Například na první stránce vyhledávače Google jsou advokáti, kteří zaplatili za svou reklamu, aby se zobrazovali přednostně na základě klíčových slov zvolených uživateli internetu. Část odměny hrazené společností Google také závisí na počtu získaných prokliků. Je důležité, aby klienti byli o těchto podmínkách plně informováni.

Nový návrh Komise o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikové uživatele internetových zprostředkovatelských služeb rovněž obsahuje požadavky transparentnosti v souvislosti s hodnocením podnikových uživatelů ve výsledcích vyhledávání a dále obecnou povinnost, aby online zprostředkovatelské služby zajišťovaly, že jejich obchodní podmínky pro profesionální uživatele budou snadno pochopitelné a dostupné.⁶

Někdy se uvádí, že by poplatek hrazený provozovateli platformy měl být fixní a omezený na paušální příspěvek na technické náklady. Provozovatelé platformy ale obecně neusilují pouze o pokrytí svých technických nákladů, ale i o zisk. Navíc je nemožné, aby advokáti ověřili částku technických nákladů, která odpovídá jednotlivému prodeji na platformě, zejména v případě dvoustranných platform.

Jinou otázkou je, zda by poplatek měl být paušální. V některých situacích může poplatek záviset na získaném obrátu. V případě určitých sdružení advokátů může používání ochranné známky nebo určitých společných služeb vést k poplatku na základě obrátu. Za všech okolností je nutno dodržovat příslušná deontologická pravidla.

b) Technické služby: Zdá se, že ekonomická logika platí bez omezení na situace, kdy provozovatelé platformy nabízejí advokátům technické služby, které odebírají. Tato logika bere v potaz skutečnou spotřebu služeb advokátů a provozovatel platformy musí být schopen tyto služby adekvátně zpoplatnit.

c) Navázání kontaktů s potenciálními klienty: Zdá se, že otázka poplatků je nejproblematictější z deontologického hlediska, když je poplatek hrazen za účelem navázání kontaktů s potenciálními klienty. Tato praxe je často přirovnávána ke sdílení odměny, které je ve většině zemí EU zakázáno.⁷

Při posuzování, zda je určitá praktika zakázána, nebo ne, je nutno věnovat pozornost pravidlům získávání klientů. Pravidla pro reklamu jsou relevantní stejně jako pravidla pro sdílení odměny / odměny za doporučení. V souladu s výkladem článku 24 směrnice o službách Soudním dvorem EU získávání klientů prostřednictvím reklamy nepředstavuje zakázanou praktiku.⁸ Pokud si tak advokátní kancelář přeje získat záznamy včetně informací o potenciálních klientech pro přípravu agitace, získání těchto záznamů není zakázáno za podmínky, že jsou dodržena výše uvedená pravidla a pravidla týkající se ochrany osobních údajů.

Situace je odlišná, pokud je provozovatel platformy odměňován na základě každého nového vztahu navázaného skrze platformu. To by znamenalo, že by advokát měl potvrdit, že takový vztah s klientem byl navázan. Vzhledem k tomu, že profesní tajemství / ochrana důvěrnosti komunikace mezi advokátem a klientem nejčastěji brání

⁶ Dle článku 5 navrhovaného nařízení jsou poskytovatelé online zprostředkovatelských služeb ve svých obchodních podmínkách povinni stanovit hlavní parametry určující hodnocení podnikových uživatelů ve výsledcích vyhledávání a důvody pro relativní důležitost těchto parametrů. Je rovněž vyžadován popis možností odměňování a jejich vliv na hodnocení. Tyto povinnosti by vyřešily problém obecného nedostatku transparentnosti praktik v oblasti online platformy, zejména pokud jde o hodnocení a reklamu.

⁷ Tato problematika otázka je globální a není omezena pouze na Evropu. Například ve Spojených státech amerických vydal v loňském roce Výbor pro profesní etiku Advokátní komory státu New York [stanovisko](#), že účast na platformě Avvo Legal Services porušuje předpisy tohoto státu ohledně profesní etiky, zejména zákaz odměn za doporučení a sdílení odměny s „neadvokáty“. (Reakce služby Avvo na toto stanovisko je k dispozici [zde](#)).

⁸ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 5. dubna 2011, *Société fiduciaire nationale d'expertise comptable proti Ministre du Budget, des Comptes publics et de la Fonction publique*, C-119/09.

advokátům tento druh informací odhalovat, závazek uhradit takový poplatek by ve významném počtu případů byl považován za porušení tohoto principu, bez ohledu na to, jak se poplatek vypočítává. Úhrada poplatku založeného na dosaženém obratu by vedla advokáty k tomu, že by poskytovali třetím osobám informace, na něž se vztahuje profesní tajemství / ochrana důvěrnosti komunikace mezi advokátem a klientem. Tento druh odměny se proto zdá být nepřijatelný.

2. Obecné problémy spojené s online právními platformami

Kromě deontologických potíží uvedených výše existují ještě další výzvy související s používáním online platform, které jsou techničtější povahy.

CCBE již vydala pokyny pro zlepšování zabezpečení informačních technologií advokátů proti neoprávněnému sledování (k dispozici [zde](#)) a rovněž o používání cloudových úložišť advokáty (k dispozici [zde](#)). Oba tyto dokumenty obsahují důležité rady, které se rovněž vztahují na zachování důvěrnosti informací o klientech při používání online platform.

Existují nicméně další problematické oblasti, které jsou charakterističtější pro online platformy, a v této souvislosti je nutno některé z nich zdůraznit.

Jednou z takových oblastí je riziko zabezpečení IT obecně a neoprávněný přístup třetích osob na základě rozdílů toho, co představuje zákonný přístup k datům v různých jurisdikcích. Jinou oblastí je související nebezpečí, že provozovatelé platform budou analyzovat jakékoli údaje klientů používajících jejich služby a že budou tyto údaje opětovně používat (i kdyby měli v úmyslu tyto údaje zcela a poctivě anonymizovat). Třetí problematickou oblastí je nedostatečný přístup k údajům vložených na platformu advokátem pro případ vzniku sporu s provozovatelem platformy a dále fakt, že advokát možná nebude moci exportovat veškeré důležité informace obsažené na platformě, když se rozhodne přesunout k jinému provozovateli platformy.

2.1. Zajištění bezpečnosti

Když advokát začne používat platformu, data generovaná na platformě a data importovaná na platformu musí být fyzicky i logicky oddělena, a to jak od dalších uživatelů, tak i od provozovatele služeb. V případě tohoto netechnického používání je účinné oddělení výsledkem veškerých IT bezpečnostních kontrol zavedených poskytovatelem platformy. Aspektů toho, co činí platformu dostatečně bezpečnou, je celá řada a nelze je tak všechny uvést, ani pokud jde o konkrétní službu platformy. Existuje totiž řada skrytých nebezpečí, od škodlivého kódu přes viry až po krádež identity uživatelů a narušení stránek využitím bezpečnostních chyb ve skriptech. Ani advokát, ani IT specialista najatý advokátem nemohou skutečně zjistit, jak bezpečná daná platforma je, přestože IT specialista má k tomu větší předpoklady.

Bohužel provozovatelé platform ve většině případů poskytují pouze marketingové informace a nikoliv technické údaje o tom, jak bezpečné jsou jejich systémy nebo jak se o bezpečnost starají. Výrazy jako „zabezpečení na úrovni banky“ nebo jednoduché sliby „vaše údaje jsou celou dobu šifrovány“ v praxi nemají význam a advokáti by nikdy na tato prohlášení o bezpečnosti neměli spoléhat; stejně tak jako by je IT odborníci neměli považovat za skutečné informace o úrovni zabezpečení. Kromě toho většina provozovatelů platform nechce advokátním kancelářím předem povolit provedení nezávislého testování jejich systémů odborníky najatými těmito advokáty.

Nicméně i advokáti mohou hledat a spoléhat se na určité standardizované certifikace IT bezpečnosti, jako je ISO 27001, program STAR Cloud Security Alliance nebo EuroCloud. Metarámec těchto [certifikací](#) vydala Evropská agentura pro bezpečnost sítí a informací, ENISA. Rozsah a skutečný význam těchto certifikací se značně liší. Například společnost může mít certifikaci ISO 27001 svého konkrétního IT systému a používat toto logo, zatímco cloudová služba, kterou bude využívat advokát, nemusí mít certifikaci vůbec. Advokáti tedy musí kontrolovat i rozsah certifikace. Mohou také existovat značné rozdíly mezi autocertifikací a osvědčeními od třetí strany (nebo certifikací od třetí strany). Mnozí z nejkompexnějších provozovatelů platform používají pouze autocertifikaci, která je ale i tak

užitečná, v případě, že zveřejňuje informace o poskytovaném zabezpečení a umožňuje srovnání služeb s jinými platformami.

Užitečné by také byly zprávy o porušení zabezpečení ochrany údajů a bezpečnostních nedostatků. V tuto chvíli však nejsou k dispozici žádné informační zdroje, které by byly uživatelsky přívětivé. Teoreticky jsou od 25. května 2018 dle obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) všichni provozovatelé platform, kteří poskytují služby evropským fyzickým osobám, povinni své zákazníky informovat o vysoce rizikových narušeních ochrany osobních údajů.

Pokud jde o IT bezpečnost, advokáti by si měli vybírat provozovatele platform, kteří uvádějí podrobné, aktuální informace o tom, jakého druhu IT bezpečnosti si přejí dosáhnout a jak toho chtějí dosáhnout, pokud možno s certifikací na podporu těchto tvrzení. Provozovatelé platform, kteří žádné informace o zabezpečení neposkytují, nejsou nezabezpečeni, ale pravděpodobně nemají dostatek znalostí o dalších úrovních IT bezpečnosti, na nichž jejich platforma staví.

2.2. Problémy související s jurisdikcí a přístupem státních orgánů

Advokáti by si měli být vědomi jurisdikce, v níž jsou údaje daným poskytovatelem platformy uchovávány. Je-li to možné, advokáti by neměli ukládat údaje klientů v jurisdikcích mimo EU nebo u provozovatelů platform, kteří nejsou schopni (nebo ochotni) poskytnout záruky ohledně jurisdikcí, v nichž jsou údaje uloženy.

Je třeba si také uvědomit, že mnoho poskytovatelů platform dnes staví své služby na službách jiných poskytovatelů platform (např. poskytovatel právní platformy využívající AWS nebo Microsoft Azure atd.). To by mohlo znamenat, že i když je poskytovatel platformy společnost sídlící v EU nebo nadnárodní společnost se samostatnou dceřinou společností v EU, nemusí uchovávat údaje v EU. Každá jurisdikce má vlastní režim přístupu státních orgánů: co může být zákonným přístupem v zemi poskytovatele platformy, nemusí nutně být v souladu se zákonem v zemi působnosti advokáta a tyto rozdíly by mohly ohrozit zájmy klientů advokátů.

Jak bylo uvedeno v oddílu 2.1, šifrování se rovněž používá jako marketingový výraz, jehož význam se může z různých důvodů značně lišit. Služby platformy inzerované jako šifrované by rovněž mohly zahrnovat služby, v nichž má provozovatel přímý přístup ke všem údajům bez jakéhokoliv šifrování. U právních online platform není možné, aby zákazník používal šifrování typu klient–server stejně, jako je to možné při používání služeb na úrovni zálohování nebo úložišť (které jsou online platformami nižší úrovně, ale ne právními platformami). To znamená, že šifrování klient–server advokátům s tímto problémem skutečně nepomůže. Proto doporučujeme, že pokud to je vůbec možné, měli by advokáti používat služby právní platformy, které jsou poskytovány ve stejné jurisdikci, kde daný advokát působí. To bohužel značně zužuje nabízené možnosti právních online platform.

Jiným návrhem je, že právní online platformy, které jsou specificky nabízené advokátům, se mohou lépe připravit na konkrétní požadavky na přístup orgánů veřejné moci k advokátním spisům, než ty právní platformy, které slouží jak advokátům, tak spotřebitelům (kteří nemají nárok na stejnou úroveň ochrany jako advokátní spisy).

2.3. Profilování subjektů údajů a opětovné použití údajů provozovatelem platformy

Často skryté riziko pro advokáty spočívá ve schopnosti provozovatele platformy opětovně používat a analyzovat informace, které má k dispozici, způsobem, který není uživateli zřejmý.

Ve stále se zvyšujícím počtu zemí se advokáti zabývající se oblastí soudních sporů a trestního práva stávají stále častěji uživateli služeb, kde se propojují výsledky vyhledávání v různých veřejných databázích, na sociálních sítích a jiných online platformách.

Tato nová propojení pomáhají advokátům shromažďovat nové informace o předmětech zkoumání a mohou být velmi přínosná.

Je ale nutné uvést, že jde o dvojsečnou zbraň, kterou nejsou dotčeni pouze advokáti, kteří jsou sami předmětem vyhledávání (včetně úspěšnosti v soudních sporech), ale i klienti.

Za prvé mohou být klienti, kteří používají právní platformy jako spotřebitelé služby, rovněž předmětem profilování provozovatelů právních platform, např. pro účely reklamy nebo marketingu, a to včetně předávání kontaktních údajů klientů jako potenciálních klientů nebo doporučení advokátů. Je to spíše otázka deontologické než technické povahy. Stejně profilování inzerátů by ale mohlo být použito k nabízení služeb advokátovi, který danou právní platformu používá, např. nabízení služeb znalců nebo soukromých vyšetřovatelů. Takováto reklama by sama o sobě mohla odtajnit, na čem advokát pracuje, a tím vést k porušení mlčenlivosti, vynucující si tak povinnosti typu „čínská zed“ atd.

Za druhé, pokud jde o platformy poskytující služby pouze advokátům, je často nemožné anonymizovat údaje, přestože platforma uvádí, že údaje před použitím pro jiné účely, než je služba advokátovi (např. přeprdej), anonymizuje. I přes maximální úsilí může vyjít najevo, že u anonymizovaného souboru dat lze později provést reidentifikaci na základě dalších informací, které jsou k dispozici třetí osobě, která získala přístup k původně anonymizovanému souboru dat.

Jiným příkladem je situace, kdy provozovatele platformy vlastní subjekt, který se může nepřímo podílet na případu, který řeší advokát prostřednictvím platformy (např. platformu může vlastnit pojišťovna, která může být nebo se může stát pojistitelem protistrany). V důsledku toho by provozovatel platformy mohl analyzovat údaje (o vzorcích chování) advokátů a klientů, kteří jeho platformy užívají.

Toto je riziko vlastní konceptu osobních údajů (viz výraz „nepřímo identifikovatelné“ ve stanovisku 4/2007 ohledně článku pracovní skupiny pro ochranu údajů zřízené podle článku 29 na straně 13–15 a bod 2.2.2 stanoviska 5/2014 k technikám anonymizace, s. 8–10). Záruky zajištěné GDPR, včetně jeho článku 22, tento problém nemusí nutně vyřešit, protože vyžadování souhlasu předem není možné, když vytěžování dat slouží k nacházení nových vzorců nebo nových propojení mezi stávajícími soubory dat. Na základě takovéto reidentifikace mohou být klienti vystaveni značným nebezpečím všeho druhu a je možné, že advokáti tato rizika bezděky zvyšují.

Pokud je toto rizikové opětovné použití neúmyslné, ovlivňuje pouze určité typy právních platform používaných advokáty, např. platformy pro správu případů nebo důkazů (kde mohou být data dále použita pro strojové učení nebo pro prediktivní výkon spravedlnosti).⁹ S ohledem na to, že aktuální online právní platformy málokdy poskytují jakékoli informace o tom, jak může poskytovatel informace, které má k dispozici, dále využívat, bylo by uklidňující, kdyby obchodní podmínky těchto provozovatelů jasně vylučovaly profilování (i když je cílem tentýž advokát) a další použití i po anonymizaci.

2.4. Přístup k údajům

Jakékoli hodnocení dostupnosti právních platform by mělo zahrnovat to, zda údaje klientů uchovávané provozovatelem služby zůstávají přístupné i po ukončení smlouvy a v případě sporu mezi advokátem a provozovatelem služby.

Dojde-li ke smluvnímu sporu s provozovatelem služby, přístup k údajům advokáta by mohl být odepřen nebo omezen. Tato situace s sebou nese závažné riziko, v případech kdy je advokát vyšetřován vnitrostátním a profesním samosprávným orgánem, protože kvůli nemožnosti přístupu nebude tento advokát moci

⁹ Jako příklad softwaru pro správu případů lze uvést [Clio](#). Data generují sami advokáti; za použití shromážděných dat například sestavy vytvořené tímto softwarem advokátům poskytují informace o poměru mezi odpracovanými a skutečně fakturovanými hodinami. Obecně by používání dat shromažďovaných, když advokáti používají cloudové služby, mohlo být velmi důležitým zdrojem informací ku prospěchu advokátů, ovšem za předpokladu, že jsou dodržována pravidla zachování profesního tajemství a důvěrnosti.

plnit profesní či regulatorní požadavky (např. mít k dispozici údaje klientů pro případ kontroly). Takovéto nedostupnosti údajů lze zabránit, pokud jsou správně sjednány smluvní podmínky poskytované služby, aby byla zajištěna neustálá dostupnost, a to i v případě smluvního sporu mezi poskytovatelem služby a advokátem. Strany mohou tuto nedostupnost překonat rovněž technickými prostředky.

Dalším rizikem spojeným s dostupností důvěrných informací je možnost, že advokátovi bude odepřen přístup ke všem datům uloženým na platformě poté, co musel platformu opustit kvůli jiné službě. „Všechna data“ zde znamenají ne pouze uložené dokumenty, ale také metadata těchto dokumentů a transakcí zaznamenaných webem, která může advokátní kancelář považovat za obchodní informace (včetně informací o klientech a případech). Advokát často chce používat určitou platformu díky novým a uživatelsky přívětivým funkcím, které nabízí. Tyto jedinečné či praktické funkce ale také znamenají, že pokud advokát změní platformu, datová struktura, kterou předchozí platforma uložila v souvislosti s praxí, případy, klientem nebo dokumenty, nebude na nové platformě stejná. Je možné, že se advokát musí přesunout z cloudu (tj. všechna data musí převést na vlastní). Pokud jde o větší praxe, je to s největší pravděpodobností otázka nákladů na migraci dat a individuální vývoj. U malých praxí by to ale mohlo vést ke ztrátě velmi důležitých obchodních informací, protože by pro některé advokáty mohlo být příliš drahé snažit se interně replikovat všechny funkce dobře integrované online právní platformy (a pravděpodobně nebude existovat shodný „jiný“ provozovatel platformy používající stejná data).

Před použitím online právních platform například pro správu praxe, případů, dokumentů nebo důkazů by tak advokáti měli vyzkoušet proveditelnost a náklady na export všech těchto informací třetí straně nebo to provádět interně. Neboli zároveň s tím, jak advokáti zvažují import stávajících dat do platformy, by rovněž měli zvážit, jak exportovat všechny informace, které budou mít později k dispozici, a dále zda jsou připraveni nést náklady na takovýto export.

3. Výzvy související s konkrétními druhy platform

3.1. Seznamy advokátů

Srovnávací weby aktuálně fungují ve stejném segmentu trhu jako vyhledávače advokátů s tou výjimkou, že existují vyhledávače advokátů bez jakéhokoli pořadí a historicky se adresáře advokátů s hodnocením nazývaly „vyhledávače advokátů“, a ne „srovnávací knihy advokátů“.

I když se historie srovnávacích webů a seznamy advokátů velmi liší, zdá se, že v digitálním světě budou mít společnou budoucnost. Vzhledem k tomu, že se náklady a metody získávání zákazníků na digitálních platformách zcela mění, změní se i seznamy advokátů a jejich segmentace. Nové subjekty, které již mají zkušenosti se způsoby, jak přilákat určité skupiny návštěvníků, mají přirozenou výhodu a samozřejmě se snaží investovat i do trhu s vyhledávacími advokáty. Řazení advokátů podle „magického vzorce“ nebo podle hodnocení klientů není ale nutně nejvíce informativní, alespoň pro zkušené klienty advokátů. Budoucnost tak může mít i hlubší a nákladnější hodnocení advokátů nezávislými třetími osobami.

Řada vyhledávačů, zejména těch, které používá mnoho klientů (neodborná veřejnost, malé a střední podniky), může rovněž poskytovat služby doporučení. Otázky, které mohou v této souvislosti vyvstávat, budou rozebrány v následující části.

Řada advokátních komor sama v rámci své působnosti zveřejnila vyhledávače advokátů. Takovýto vyhledávač, zahrnující mnoho zemí, obsahuje rovněž portál e-Justice Evropské komise (funkce [Find a Lawyer](#)). Všechny tyto seznamy slouží jako užitečný zdroj pro každého. Tyto organizace mohou rovněž volit nebo být povinny zveřejňovat své adresáře online a zpřístupňovat tyto informace k dalšímu použití komerčními poskytovateli (srov. směrnice 2003/98/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 17. listopadu 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru).

Při používání nových typů vyhledávačů advokátů mohou advokáti získat jasnější představu, jaký vyhledávač má nejvíce návštěvníků. Díky hodnocení všech webů v určité zemi – je nyní mnohem snadnější (ale ne nutně zdarma) určovat pořadí samotných vyhledávačů advokátů na základě počtu návštěvníků, které mají, a filtrovat tyto údaje na základě země, ze které návštěvníci pocházejí a tím zjistit, jak relevantní jsou pro zákazníky v konkrétních zemích (viz <https://www.alexa.com/> a <https://www.similarweb.com/>).

3.2. Weby doporučující advokáty

Jednou z nejpoblárnějších forem právních online platform jsou weby zprostředkující kontakt mezi spotřebitelem hledajícím advokáty s advokáty, jež se ohlížejí po nových klientech. Tyto platformy obvykle nejsou pouhým snadno použitelným seznamem advokátů; snaží se být užitečnější spotřebitelům tím, že o advokátech poskytují co nejvíce informací, nebo dokonce poskytují advokátům platformu, na níž mohou úplatně odpovídat na konkrétní otázky.

Tyto weby mohou spotřebitelům nebo malým podnikům poskytovat užitečné a relevantní informace o advokátech a dokáží přinášet mnohem lepší výsledky vyhledávání – a tím i lepší viditelnost – advokátů než to, čeho může dosáhnout průměrná advokátní kancelář, nebo dokonce advokátní komora. Jakkoli jednoduché se mohou zdát být z pohledu spotřebitele, kvůli nedostatku transparentnosti jsou určité praktiky srovnávacích webů obecně často předmětem znepokojení v oblasti práva hospodářské soutěže a spotřebitelského práva; tyto problémy jsou velmi relevantní i pro weby doporučující advokáty.

Vezměme si například pokutu 2,42 mld. eur pro společnost Google za zneužití dominantního postavení na trhu obecného vyhledávání, kterou jí uložila Evropská komise, nebo vyšetřování webů srovnávacích tarifů energií, jejichž činnost byla ukončena britským úřadem pro hospodářskou soutěž a trhy. Ve Francii – po samoregulaci v této oblasti v roce 2008 – vydal premiér nařízení k tomuto konkrétnímu tématu předmětu ([Décret n° 2016-505](#) (22 dubna 2016) relatif aux obligations d'information sur les sites compareurs en ligne).

Evropská komise se tímto problémem zabývala ve veřejné konzultaci a úplná zpráva o výsledcích ukazuje, že se skutečně jedná o problematický bod. Tři čtvrtiny spotřebitelů potřebují jasnější informace například o zobrazení sponzorovaných výsledků vyhledávání či o identifikaci skutečného dodavatele služby nebo produktu a u téměř 90 % podniků si rovněž přeje větší transparentnost (viz zpráva [Full report on the results of the public consultation on the Regulatory environment for Platforms, Online Intermediaries and the Collaborative Economy](#)). Tato zpráva rovněž zmiňuje rizika manipulace názorem spotřebitele prostřednictvím falešných recenzí nebo zkreslených statistik, ale respondenti se shodli na tom, že systémy hodnocení a mechanismy důvěry jsou obecně pro spotřebitele „prospěšné“.

V čem spočívají hlavní výzvy těchto platform pro advokáty a co by měli před registrací kontrolovat?

Jak bylo uvedeno v části 1, regulace reklamy je specifická pro každý členský stát. Existují rovněž pravidla upravující klamavou a srovnávací reklamu. V tomto ohledu mohou doporučující weby sloužit jako forma srovnávací reklamy, tedy forma reklamy, která může být v některých členských státech, například v Itálii, zakázána.

V případě, že je přítomnost na doporučujícím webu v souladu s příslušnými deontologickými pravidly, si musí být advokáti, kteří tyto nástroje užívají, vědomi modelu příjmů příslušné doporučující platformy a toho, jak jasně tuto informaci sdělují zákazníkům.

Doporučujeme vždy trvat na důkazech o následujících skutečnostech:

- Jedná se o pouhý inzertní web, nebo je založen na tom, že si advokáti platí za své členství?
- Pokud jde o kombinaci obojího, jsou prémioví členové upřednostňováni a je to spotřebiteli zřejmé?

- Pokud web obsahuje rovněž funkci řazení, poskytuje advokátům dostatečně jasné informace o tom, jak vypočítají „magické číslo“, které určuje hodnotu advokáta? Může poskytovatel platformy jednostranně měnit tento způsob výpočtu, aniž by to advokátům předem oznámil?
- Pokud je řazení založeno na hodnocení zákazníků, mohou advokáti hodnocení rozporovat (jinak než odpovědí na něj)? Očekává či zajišťuje web to, že recenzi na advokáta mohou psát pouze klienti, které zastupoval, a ne například protistrana advokáta v soudním sporu? Upravuje web recenze před zveřejněním?
- Jaké druhy informací bude web o advokátovi zveřejňovat a jaké informace mohou sloužit jako základ pro vyhledávání potenciálních klientů?
- Pokud platforma rovněž zahrnuje zprostředkovatelské služby, které umožňují poskytování právních služeb, advokáti by měli také zkontrolovat obecné obchodní podmínky o způsobu navázání kontaktu s klienty .
- Pokud klient hradí provozovateli platformy poplatek, jaký druh odměny advokáti obdrží? Strhává si platforma nějaké vlastní poplatky (technické poplatky, poplatky za použití platformy, či marketingové poplatky) z poplatků hrazených klientem za služby advokáta (čistá platba), případně jak jsou platby klienta a platby advokáta od sebe odděleny?
- Jak klienti informují provozovatele platformy, že byla služba poskytnuta a měla by za ni být odeslána nebo uvolněna platba?
- Budou provozovatelé platformy zasahovat do případných reklamací nebo žádostí klientů o vrácení peněz?
- Jsou informace poskytované spotřebitelům transparentní a pravdivé? Je například spotřebitelům jasné, kolik advokátů je na platformě zaregistrováno, jaká je struktura poplatků a jaká jsou jejich práva a povinnosti atd.?

Bez ohledu na nejnovější trend designových prvků by všechny profesionální doporučující weby měly na tyto otázky jasně odpovědět (nebo názorně předvést), než advokáta požádají, aby se k platformě připojil. Pokud neodpoví, buď možná úskalí nezvažovali, nebo nechtějí, aby se advokát dovítí. Je možné, že advokát pak takovému webu nebude chtít propůjčit své jméno.

3.3. Weby poskytující právní služby

3.3.1. Platformy s právními dotazy a odpověďmi

Weby, kde mohou spotřebitelé klást právní dotazy, jsou populárními službami ve chvíli, kdy odpovědi na ně jsou na určité úrovni. Strategie budování návštěvnosti webu většinou zajímá firmy mimo trh právních služeb, které proto budou mít zájem o angažování dostatečného počtu advokátů, kteří budou na dotazy odpovídat. I z čistě ekonomických důvodů by advokáti měli model příjmů daného webu analyzovat ještě před zahájením své aktivní účasti.

Některé z těchto webů jsou spravovány z příjmů z reklamy. Na těchto platformách založených na příjmu z reklamy mohou mít přispívající advokáti pochybnosti ohledně kvality reklamy nebo jiného obsahu, který je zde uváděn pro zvýšení návštěvnosti. Jiné, etablovanější weby s dotazy a odpověďmi vyžadují od uživatelů měsíční poplatky, aby uživatelé mohli zadávat nové dotazy.

Komerčně nejdůležitější otázkou pro advokáty je, proč by měli svými příspěvky napomáhat provozovateli platformy. Někteří advokáti možná přispívají proto, aby se potenciální klienti seznámili s jejich značkou nebo aby jim to přineslo placenou práci. Možná horní 1 procento přispěvatelů obdrží nějakou prémii.

Co je ještě zajímavější, na nejznámějších webech s dotazy a odpověďmi v oblasti IT (např. StackExchange) mohou IT odborníci mít zájem poskytovat odpovědi pouze na základě vylepšení pozice ve virtuálním „žebříčku“, jako je pověst, nebo získání premii. S ohledem na to, že některé z těchto webů mají velkou návštěvnost, není tato pověst již pouze virtuální. I když neexistuje nic takového, že by

uživatelé s nejlepší pověstí byli automaticky povýšeni nebo získali novou kariérní příležitost, někteří z nich již o těchto platformách hovoří tak, že fungují na základě modelu budování kariéry. To může ukazovat rovněž velmi zajímavou budoucnost webů s dotazy a odpověďmi v oblasti práva, které budou cílit na advokáty, a nikoliv na širokou veřejnost. Může se zdát neintuitivní, že by advokáti sdíleli své pracně získané znalosti s jinými profesionály zdarma. Ve velmi specifických oblastech práva (např. advokáti specializující se na nemovitostní transakce v Maďarsku) a na stránkách uzavřených pro malou komunitu advokátů mohou být ale takovéto příspěvky a společné úložiště znalostí dostatečně atraktivní i v dlouhodobém horizontu.

3.3.2. Chatboti pro advokáty

Některé platformy se nazývají „robotickými advokáty“, protože poskytují konverzační službu, obvykle označovanou jako chatbot. S ohledem na velmi omezené schopnosti těchto chatbotů a velkou vzdálenost této „umělé inteligence“ od toho, aby byla schopna fungovat jako advokát, není toto označení ani lichotivé, ani přesné.

To ale neznamená, že by advokáti nemohli z vlastního použití chatbotů profitovat. Poskytovatelé velkých platform, kteří mají přístup k mnoha návštěvníkům webu, by teoreticky mohli směřovat zákazníky k advokátům pomocí chatbota, který bude komunikovat s potenciálním klientem a možná i odpoví na nejčastěji kladené dotazy a klienta odkáže na advokáta s dotazy, které v minulosti nebyly zodpovězeny.

A nebo ještě lépe by advokáti mohli tyto služby chatbota používat na vlastních webech. Chatboti samozřejmě nemohou nahradit advokáty, ale mohli by nahradit asistenty nebo administrativní pracovníky při odpovídání na nejčastěji kladené dotazy, a to uživatelsky přívětivějším způsobem, než je dlouhý seznam „nejčastěji kladených dotazů“. Nejde nutně o nejlepší způsob, jak inzerovat služby všech advokátních kanceláří, ale jde stále o zajímavou oblast, jejíž realizace je pro tyto účely navíc překvapivě snadná – úspěšní mohou být i advokáti bez jakéhokoli formálního vzdělání v oblasti umělé inteligence, kognitivních nebo datových věd či matematice (viz např. [Google Assistant and Google Actions](#), [Pandorabots](#) nebo [QnaMaker](#)).

3.3.3. Poskytování šablon veřejnosti s částečnou automatizací dokumentů

Řešení pro tvorbu (nebo automatizaci) dokumentů nejsou pro advokáty novinkou – technika zadávání příslušných klauzulí a vyplňování vyhrazených míst v ustanovení na základě pohovoru a rozhodovacího stromu nebo z databáze je s námi už více než 40 let. Tato technika se zjednodušila a nástroje se rozrůznily a staly se dostupnějšími. Tři hlavní oblasti použití šablon:

- a) jsou šablony používané pro velmi specifické procesy, při nichž se vytváří mnoho dokumentů (to obvykle provádějí profesionální IT vývojáři) a při nichž je uživateli k dispozici úplný průvodce všemi možnostmi (vytváření velkých objemů dokumentů specifických pro interní provoz podniku);
- b) používají se v rámci podniku nebo advokátní kanceláře; šablony mají urychlit vytváření prvního návrhu z velké databáze šablon, který dále reviduje člověk, a v případech, kdy jsou generovány zvláštní šablony specialisty se znalostí smluvního práva (integrace znalostí do šablon smluv profesionálními pomocnými pracovníky nebo advokáty); nebo
- c) jsou nabízeny veřejnosti jako cvičení ve vyplňování formulářů v určitých oblastech, například závětí, reklamací, podání k soudu, stanov atd.

Online platformy jsou pro poslední z uvedených účelů velmi populární. Obecně tyto služby vytváření dokumentů nabízené veřejnosti nejsou sofistikované, ale lze je obvykle považovat za doplňkové služby po zákazníky. Co je důležitější, advokáti by si měli být vědomi, že nástroje pro tvorbu dokumentů nabízené odborníky na právo jsou univerzálnější a že některé z těchto nástrojů jim umožňují nabízet služby tvorby dokumentů přímo klientům. Kdyby advokáti investovali dostatečně do učení toho, jak lze tyto šablony generovat, mohli by klientům poskytovat uživatelsky přívětivější služby (např.

relevantnější šablony v konkrétnějších pracovních oblastech). Pokud mají advokáti následnou roli ve vyplňování těchto dokumentů, měli by si být vědomi odpovědnosti ověřit kvalitu obsahu a záměry klientů.

V posledním z uvedených modelů poskytování služeb provozovatel pouze pomáhá advokátovi a je vůči klientovi neviditelný; advokát pak hradí veškeré poplatky provozovateli platformy. Používání těchto platforem s sebou nutně nenese další technické problémy, které by stály za zmínku, než obecné problémy uvedené v části 2.

Závěrem je třeba poznamenat, že existují rozdíly v přístupu k tomu, zda jsou tyto služby považovány za právní služby, nebo ne (v určité jurisdikci, nebo dokonce na regionální úrovni), a v tom, kde je hranice toho, co jsou aktivity vyhrazené advokátům a co nikoliv.

Přehled

S odkazem na úkol uložený odboru matriky představenstvem České advokátní komory předkládám přehledy počtu advokátů (zahraničních, evropských usazených) a advokátních koncipientů ke dni 31. října 2018, k projednání na listopadovém zasedání představenstva Komory.

I.

Advokáti celkem _____	13 460	
Z tohoto aktivních _____	11 920	z toho mužů 7 192
z toho pozastavených _____	1 540	žen 4 727

Počet aktivních advokátů podle původu

český (§ 5, § 5bZA) _____	11 920
evropský (§ 35l ZA) _____	133
zahraniční (§ 5a ZA) _____	91
Celkem _____	12 144

Celkový počet evropských advokátů

aktivní _____	133
pozastaven _____	8

Celkový počet zahraničních advokátů

aktivní _____	91
pozastaven _____	16

II.

Adv. koncipienti celkem _____	2 850	
z toho aktivních _____	2 673	z toho mužů 1 430
z toho pozastavených _____	17	žen 1 243
z tohoto přerušených _____	160	

III.

Počet aktivních advokátů dle právní formy

samostatný advokát _____	9 765
společník spol. s. r. o. _____	1053
společník v. o. s. _____	116
ve sdružení _____	729

zaměstnaný _____ 242

vedoucí org. složky zahr. spol. _____ 9

společník org. složky zahr. spol. _____ 6

Počet spolupracujících advokátů _____ 1 050

(ti jsou způsobem výkonu advokacie vedeni jako samostatní advokáti)

Údaje o počtech advokátů, evropských usazených a zahraničních advokátů, adv. koncipientů jsou uvedeny ke dni vyhotovení tohoto přehledu. Mezi tímto datem a datem jednání představenstva může dojít zpětnými zápisy ke změně uvedených údajů. Upozorňuji na stále klesající počet adv. koncipientů!

V Praze dne 1. listopadu 2018

Představenstvo bere na vědomí přehled odboru matriky, z něhož se zjišťuje, že ke dni 31. října 2018 je zapsáno celkem 13 460 advokátů a 2 850 advokátních koncipientů.

JUDr. Jaroslava Macková
vedoucí odboru matriky

Další vzdělávání advokátů

Podkladový materiál k navrhovaným Pravidlům dalšího vzdělávání advokátů
pro jednání představenstva ČAK ve dnech 8. – 9. listopadu 2018

I.

Základní východiska

Představenstvo ČAK schválilo na svém zasedání ve dnech 22.-23. 3. 2018 pod bodem 8a) základní principy a teze projektu dalšího vzdělávání advokátů (dále také jen DVA) a stanovilo časový harmonogram, podle něhož bude podrobnější osnova projektu předložena listopadovému představenstvu spolu s návrhem legislativního řešení, aby mohl být celý projekt spuštěn od 1. 1. 2019.

Výtah ze zmíněného zápisu představenstva:

8a)

Dr. Miketa předložil návrh systému dalšího vzdělávání advokátů, který je přílohou součástí tohoto zápisu. Připomněl, že teze, jež jsou obsahem návrhu, by měly sloužit jako základ pro zpracování projektu, jehož provoz by byl zahájen v roce 2019. Na zpracování tezí se podíleli všichni členové Výboru pro výchovu a vzdělávání a po konzultacích s regionálními představiteli lze konstatovat, že tito vymezení vstupních tezí vítají. Dr. Miketa seznámil představenstvo s tím, že teze by měly být dopracovány a konkretizovány cca do konce června 2018, s tím, že projekt obsahující organizační strukturu, věcný obsah a rozsah atd. by měl být zpracován do konce listopadu 2018. Ve stejné lhůtě, tj. do 30. 11. 2018, by měly být připraveny i potřebné změny vnitřních stanovských předpisů, přitom Dr. Miketa zdůrazňuje, že projekt bude zpracováván tak, aby šlo o, pokud možno obecné a stručné legislativní úpravy.

Po diskusi vzalo představenstvo zprávu Dr. Mikety na vědomí a schválilo vstupní teze projektu vzdělávání.

Další vzdělávání advokátů je založeno na těchto principech:

1. Počínaje rokem 2022 začne Komora vystavovat osvědčení, že se advokát v uplynulých třech letech účastnil dalšího vzdělávání, a to na žádost jednotlivých advokátů.
2. Osvědčení o absolvování dalšího vzdělávání předpokládá získání 36 kreditů v průběhu tří let (poprvé v roce 2019).
3. Součástí vzdělávání je získání minimálního množství kreditů z advokátního práva, profesní etiky nebo problematiky poskytování právních služeb.
4. Hodnota jednoho kreditu odpovídá jedné hodině (60 minutám) vzdělávání. Podrobné zásady pro přepočítání jednotlivých forem dalšího vzdělávání na kredity stanoví *Pravidla dalšího vzdělávání advokátů*, jednotlivé sporné případy posuzuje výbor výchovy a vzdělávání.

5. Kredity lze získat účastí na vzdělávání pořádaném Komorou, advokátními kanceláři, externími vzdělávacími institucemi v ČR i v zahraničí, formou prezenční nebo e-learningovou, vlastní přednáškovou nebo publikační činností, event. dalšími obdobnými aktivitami.
6. Účast na akcích pořádaných Komorou včetně akcí pořádaných regionálními představiteli není třeba Komoře předkládat, prokazovat ani potvrzovat, Komora – odbor výchovy a vzdělávání a pobočka ČAK v Brně – je eviduje sama.
7. Advokát, který získá osvědčení o dalším vzdělávání, má právo využívat Komorové výhody, slevy a bonusy.

V návaznosti na již schválené principy se podle časového harmonogramu nyní navrhuje schválit *Pravidla dalšího vzdělávání advokátů*. Přijetí a realizace Pravidel v budoucnu umožní se systémem dalšího vzdělávání dále pracovat, zpřesňovat jej, event. jej učinit více závazným. De lege ferenda tento systém také umožní přejít na systém specializací.

Cíle dalšího vzdělávání advokátů lze dělit na vnitřní a vnější. Vnitřní cíle sledují zkvalitnění advokátního stavu a zvýšení motivace advokátů se celoživotně vzdělávat. Doprovodným efektem bude evidence vzdělávací činnosti, což dále umožní cíleně a efektivně zaměřit další vzdělávání z obsahového hlediska. Statistické údaje o počtu advokátů, kteří se dobrovolně vzdělávají, totiž dnes Komoře chybí; Komora je schopna evidovat pouze advokáty, kteří se účastní vzdělávání organizovaného Komorou, resp. regionálními představiteli. Vnější cíle pak sledují efektivnější obhajobu advokátních zájmů a postupů ČAK s odkazem na trvalé udržování a zvyšování odborné úrovně advokátního stavu.

II.

Návrh řešení

Na základě schválených a výše uvedených východisek se po projednání s legislativním odborem ČAK navrhuje nikoliv zamýšlená novelizace usnesení č. 1/1998 Věstníku ze dne 10. března 1998, o výchově advokátních koncipientů a dalším vzdělávání advokátů, ale „pouhé“ schválení níže uvedených pravidel DVA jako usnesení představenstva ČAK.

Důvodem je skutečnost, že projekt DVA je spolkovou činností, a nikoliv výkon veřejné moci, který by byl Komoře svěřen zákonem (nebo na jeho základě stavovským předpisem). Stavovskými předpisy je Komora oprávněna (popř. povinna) upravovat práva a povinnosti advokátů v těch případech, kdy to zákon umožňuje nebo nařizuje. Stavovské předpisy nemohou sloužit k úpravě spolkové činnosti; v tomto směru zcela postačí vnitřní předpisy Komory, které budou stanovovat mechanismy fungování DVA.

Samostatný materiál předkládaný představenstvu proto obsahuje nejen formulaci základních mantinelů projektu DVA, ale i organizační podrobnosti a časový harmonogram projektu. Výhodou navrhované varianty je také spuštění od počátku roku 2019, neboť se zahájením projektu není třeba čekat na uveřejnění příp. stavovského předpisu ve Věstníku.

Základní úprava DVA je navrhována v těchto pravidlech:

Pravidla dalšího vzdělávání advokátů

1. Účast v dalším vzdělávání advokátů (dále jen DVA) vyžaduje, aby advokát v průběhu tří po sobě následujících let získal minimálně 36 kreditů v oboru práva, právních či souvisejících oborech, advokátních dovednostech nebo oblastech.
2. Advokát, který v průběhu tří let získá požadované množství kreditů DVA, má nárok na vydání osvědčení ČAK o absolvování DVA.
3. Advokát, který absolvoval DVA a získal osvědčení Komory, má právo o této skutečnosti informovat klienty a veřejnost a je oprávněn využívat výhod, slev a dalších benefitů poskytovaných či zajišťovaných ČAK v následujícím tříletém cyklu DVA. O rozsahu benefitů a výhod Komora advokáty průběžně informuje.
4. Kredity uděluje Komora dle těchto pravidel:
 - a) 1 kredit – 1 hodina účasti na semináři, přednášce, workshopu, konferenci, sympoziu a podobné akci zaměřené na odborné vzdělávání v advokátních, právních či souvisejících oborech, dovednostech nebo oblastech (platí i pro e-learning či vzdělávání elektronickou formou, pro účast na vzdělávacích akcích v České republice i v zahraničí);
 - b) 2 kredity – 1 hodina vedení semináře či jiné výuky v oboru práva či advokacie;
 - c) 1 kredit – vystoupení na odborné konferenci či jiné podobné akci zaměřené na advokátní či právní problematiku;
 - d) 1 kredit – odborný článek pojednávající o právní, advokátní či související problematice;
 - e) 5 kreditů – vlastní monografie, odborná publikace nebo komentář právního předpisu
 - f) v neuvedených, či sporných případech rozhoduje o přidělení a počtu kreditů Komora.
5. Účast na vzdělávacích akcích pořádaných Komorou advokát nemusí prokazovat. Účast na vzdělávání u externích vzdělavatelů advokát Komore prokazuje potvrzením nebo osvědčením s uvedením odborného zaměření vzdělávací akce a absolvovaného počtu hodin. Publikační činnost advokát oznámí Komore a na výzvu Komory přiměřeným způsobem doloží.
6. Podmínkou pro úspěšné absolvování tříletého cyklu DVA je získání nejméně 4 kreditů z oboru advokátního práva, profesní etiky nebo problematiky poskytování právních služeb.
7. Komora vystaví advokátovi, který získá 36 kreditů v průběhu tří let, na jeho žádost reprezentativní osvědčení o absolvování DVA.
8. Prvním rokem, za který lze získat kredity, je rok 2019. Komora začne první osvědčení vystavovat od roku 2022.

III.

Časový harmonogram dalšího vzdělávání

Listopad 2018 – schválení principů dalšího vzdělávání, začátek informační kampaň.

Prosinec 2018 – spuštění banneru **Další vzdělávání** na webu, pokračuje informační kampaň o dalším vzdělávání v Newsech, na webových stránkách, v rozhovorech, na Twitteru apod.

Leden 2019 a následující měsíce – spuštění projektu dalšího vzdělávání, informační kampaň v Bulletinu advokacie, Newsletteru ČAK, Bulletinu advokacie online, v regionech, spolupráce s externími vzdělavateli apod.

První pololetí 2021 – vystavování prvních osvědčení o dalším vzdělávání, pokračuje informační kampaň.

Leden 2022 – vyhodnocení pilotní fáze projektu a případná úprava DVA.

IV.

Praktická realizace dalšího vzdělávání advokátů

Systém dalšího vzdělávání advokátů spočívá na třech základních pilířích.

1. Vzdělávání ve střediscích Praha a Brno organizovaný OVV.

Stávající systém přednášek a seminářů bude zachován a upravován průběžně podle potřeb a zájmu advokátů. Zvýšený zájem advokátů o vzdělávací akce je Komora připravena částečně pokrýt vlastními silami v Praze a v Brně, byť stávající vzdělávací kapacity (prostorové, osobní) se v tuto chvíli již blíží maximu.

V příloze č. 1 je uveden přehled stávajících a připravovaných vzdělávacích akcí.

2. Vzdělávání v regionech.

Regionální představitelé organizují v regionech celou řadu vzdělávacích akcí, které jsou připraveni navýšit v případě zájmu ze strany advokátů o 10-20 % při zajištění příslušného materiálně technického zabezpečení.

V příloze č. 2 je uveden aktuální plán vzdělávacích akcí v regionech pro rok 2019.

3. Vzdělávání u externích vzdělávacích agentur.

Na vyšší zájem o vzdělávání advokátů a spuštění DVA jsou již také připraveny externí vzdělávací instituce a agentury. Odbor výchovy a vzdělávání učinil neformální poptávku a oslovil všechny známé celorepublikové instituce a pokusil se také vytipovat regionální agentury a vzdělávací zařízení. **Seznam není uzavřený a odbor výchovy do něj průběžně doplňuje další zájemce, což bude činit i nadále.** Většina oslovených institucí reagovala velmi pozitivně, projevila zájem se do DVA zapojit, potvrdila personální i organizační připravenost na zvýšený zájem advokátů o vzdělávání.

Agentury jsou připraveny zpracovat individuální nabídky speciálně pro advokáty a nabídky například následující možnosti či doplňkové služby:

- specializované vzdělávací akce zaměřené na témata podle potřeb či požadavků Komory, regionů či advokátů uzavřené jen pro advokáty;
- pravidelné rozesílání vlastní nabídky vzdělávacích akcí;
- **zveřejňování informací o vlastních akcích na webu ČAK za pravidelný poplatek (reálná se jeví výše 5.000 Kč měsíčně);**
- pořádání vzdělávacích akcí v regionech podle zadání ČAK nebo jednotlivých regionálních představitelů;
- sleva na účastnickém poplatku pro advokáty;
- vystavování zvláštních osvědčení o absolvování vzdělávací akce, které bude zahrnovat počet hodin absolvovaného vzdělávání.
- e-learningové kurzy;
- tematicky zaměřené konference v českém nebo anglickém jazyce;
- zapojení advokátů jako lektorů do vzdělávací činnosti;
- publikační možnost pro advokáty v knihách a periodících, které vzdělavatelé vydávají;
- doplňkové vzdělávání v manažerských či komunikačních dovednostech;
- a mnohé další.

S ohledem na pozitivní reakci ze strany externích vzdělavatelů lze konstatovat, že bude zajištěna dostatečná nabídka vzdělávacích akcí i v případě masivního zájmu advokátů o další vzdělávání. Většina externích vzdělavatelů potvrdila schopnost pružně reagovat a do tří měsíců uspořádat vzdělávací akce dle požadavků ČAK v Praze i v regionech. Akreditační řízení s omezenou množinou vybraných vzdělávacích agentur nebo předem akreditovaných programů se nenavrhuje.

Přijetí projektu DVA předpokládá evidenci účasti advokáta na Komorových a jiných vzdělávacích akcích. Odbor výchovy a vzdělávání a pobočka ČAK jsou na zahájení DVA připraveny. Správu a evidenci DVA bude primárně zajišťovat pobočka Brno (Mgr. Danilišín). Nezbytnou podmínkou realizace projektu je úzká spolupráce s odborem IT a vyřešení nové entity v KISu a případně také v seznamu advokátů (s omezeními stanovenými obecnými a stavovskými předpisy). Odbor výchovy a vzdělávání a pobočka ČAK v Brně budou představenstvo průběžně informovat o jednotlivých fázích projektu.

V tuto chvíli lze jen obtížně odhadnout, kolik advokátů se do dalšího vzdělávání zapojí; aktuální odhad expertů na andragogiku činí 20-30 %. Pozitivní dopad může mít kvalitní mediální kampaň, systém slev a bonusů (v úvahu přicházejí například nižší nebo nulový účastnický poplatek na Komorovém vzdělávání, slevy externích vzdělávacích agentur apod.), pozitivní reakce klientů, příklady dobré praxe, zapojení odborných spolků a asociací, specializace apod. Spuštění DVA vyžaduje úpravu webu ČAK, na čemž již pracuje odbor výchovy a vzdělávání s odborem vnějších vztahů. Konkrétní výčet bonusů se v tuto chvíli nedá odhadnout a v čase se může měnit, proto není součástí pravidel navrhovaných ke schválení.

Nelze vyloučit budoucí růst finančních i personálních nákladů, na druhé straně DVA může přinést nemalé příjmy do rozpočtu Komory ze strany externích vzdělavatelů, jak je uvedeno shora.

Základní kritéria DVA, získávání kreditů, jejich evidence a vystavování osvědčení stanoví metodika, kterou vydává ČAK a kterou je možno průběžně aktualizovat podle potřeby (viz **Pravidla dalšího vzdělávání advokátů**).

Jako inspirace pro osvědčení se přikládá diplom o absolvování celoživotního vzdělávání, který vystavuje svým členům Česká lékařská komora, případně Komorou již vydaný certifikát o absolvování jazykového kursu (příloha č. 4).

V.

Závěr

S ohledem na nezbytnost dalšího vzdělávání advokátů, mezinárodní konotace, požadavek růstu odborné úrovně, uvažované zavedení advokátského procesu a postupnou specializaci, i v návaznosti na termínové úkoly, schválené na jarním zasedání představenstva ČAK, se navrhuje přijetí navrhovaného projektu dalšího vzdělávání advokátů a **schválení předložených Pravidel dalšího vzdělávání advokátů**.

Materiál předkládá: JUDr. Radim Miketa

Materiál zpracovali: JUDr. Radim Miketa, JUDr. Irena Schejbalová, Ing. Lenka Matoušková, JUDr. Johan Justoň, JUDr. Daniela Kovářová

V Praze dne 30. října 2018

Příloha č.1

SEMINÁŘE A ŠKOLENÍ PLÁNOVANÉ ČAK V ROCE 2019 V PRAZE A BRNĚ

Do nového roku 2019 plánujeme zachovat systém školení a seminářů pro advokáty tak, jak se v posledních letech osvědčil (mimo systém DVA). V Praze by se tak mělo uskutečnit odhadem cca 40 seminářů a v Brně cca 20 seminářů za rok (čísla jsou pouze orientační, semináře vypisujeme průběžně dle aktuální potřeby). Na začátku pololetí budeme opět vypisovat jazykové kurzy dle zájmu účastníků. V Praze se nám nejvíce osvědčila výuka anglického jazyka a v Brně se podařilo otevřít i kurz ruského jazyka.

Nově plánujeme zařadit mezi vzdělávací akce pro advokáty polodenní semináře k problematice výkonu advokacie s využitím lektorů z orgánů Komory.

Semináře zatím plánujeme celodenní, jelikož si to většinou žádá obsáhlost jednotlivých témat. Vícedenní akce zatím neplánujeme, protože se ukázalo, že pro advokáty je mnohdy nemožné opustit kancelář na více dní.

Rádi bychom také navázali na dřívější spolupráci s Justiční akademií, kdy jsme 2x do roka pořádali semináře a školení, čímž bychom chtěli podpořit vzájemné setkávání advokátů a soudců a tím otevřít řešení aktuálních otázek z advokacie a justice.

Témata budeme vypisovat tak jako doposud, tedy dle aktuálních legislativních změn a dle zájmu ze strany samotných advokátů – po každém školení vyhodnocujeme anketní lístky, kam účastníci mohou uvést návrhy témat, která jsou pro ně zajímavá a přínosná. Témata dále konzultujeme s představiteli jednotlivých orgánů ČAK, reagujeme na návrhy členů představenstva a zkušebních komisařů.

Přehled seminářů pořádaných OVV ČAK V ROCE 2018

1) PRAHA

V I. pololetí 2018 se v Paláci Dunaj uskutečnilo celkem 24 seminářů pro advokáty, kurz právnické angličtiny a školení k ASPI v sídle společnosti. Celkem se na seminářích proškolovalo 1423 osob s průměrnou účastí 57 osob na semináři. Do kurzu právnické angličtiny bylo přihlášeno 16 osob.

Pro II. pololetí máme vypsáno 15 seminářů pro advokáty, kurz právnické angličtiny a školení k ASPI v sídle společnosti. Kapacita některých seminářů je již v tuto chvíli zcela naplněna.

Přehled uskutečněných a plánovaných seminářů:

I. pololetí 2018

Odpovědnost státu za újmu způsobenou při výkonu veřejné moci v nejnovější judikatuře NS ČR

Povinnosti advokátů dle novelizované AML úpravy

Ochrana osobnosti

Stavby, pozemky a nemovitosti z hlediska aktuální judikatury NS ČR se zaměřením na praktické postupy a problémy soudní praxe

Valné hromady SRO a AS

Pololetní kurz právnické angličtiny pro pokročilé

Jak řešit úpadek podnikatele (velká novela insolvenčního zákona 2017, nové evropské nařízení)

Nájem bytů a dalších prostor v novém občanském zákoníku

Katastr nemovitostí - průvodce vkladovým řízením a zápisem poznámkou

Vznik a skončení pracovního poměru, aktuální otázky, judikatura

Zjišťování čistého příjmu, propojenost informací, exekuce a trestní odpovědnost v ekonomickém kontextu

Smluvní právo pohledem judikatury podle stavu k březnu 2018

ASPI – práce s judikaturou

GDPR – Obecné nařízení o ochraně osobních údajů a předpisy související

Nemajetková újma dle NOZ

Rodinný advokát

Dědické právo v NOZ

Věcná práva aktuálně – držba a její ochrana, nabývání a ochrana vlastnictví, imise z úředně povoleného zařízení, stavební činnost na pozemku, věcná břemena

Zdravotnické právo z pohledu zdravotních pojišťoven

Exekuce – aktuální praktické problémy

Aktuální daňová judikatura Nejvyššího správního soudu

Omezení vlastnického práva (sousedská práva a nezbytná cesta) a rozhodování o náhradě nákladů řízení v oblasti věcných práv v aktuální judikatuře NS ČR

GDPR v advokátní praxi

Nový přestupkový zákon se zaměřením na dopravní delikty

Dovolání

Bytové spoluvlastnictví a SVJ

II. pololetí 2018

Svěřenské fondy, příležitosti a rizika

Pololetní kurz právnické angličtiny pro pokročilé

GDPR v advokacii, praktické zkušenosti a vhodné postupy

Rozhodčí řízení v advokátní praxi

Věci péče soudu o nezletilé pohledem soudce Ústavního soudu

Přiměřené odčinění nemajetkové újmy na zdraví, uplatnění a vyčíslení nároků, nároky sekundárních obětí

Náhrada újmy a škody v důsledku protahovaných řízení soudních a správních v nejnovější judikatuře NS ČR

ASPI – práce s judikaturou

Identifikace vlastnických struktur a skutečných majitelů právnických osob a uspořádání bez právní osobnosti

Aktuální otázky společného jmění manželů a jeho vypořádání (současná judikatura NS ČR a vybrané otázky soudní praxe)

Aktuální otázky likvidace podílového spoluvlastnictví (současná judikatura NS ČR a vybrané otázky soudní praxe)

Zástavní právo se zaměřením na sporné otázky a aktuální rozhodovací praxi

Aktuální otázky z právní úpravy i judikatury k SRO a AS

Základní otázky odporovatelnosti podle OZ a v insolvenčním řízení

Nájemní bydlení (výklad právní úpravy s aktuální judikaturou)

Bezdůvodné obohacení

Zvládání zátěžových a konfliktních situací v procesu jednání s klientem a u soudu

2) BRNO

V I. pololetí se v Brně uskutečnilo celkem 11 seminářů pro advokáty a kurz právnické angličtiny. Celkem se na seminářích proškolilo 455 osob s průměrnou účastí 41 osob na semináři. Do kurzu právnické angličtiny bylo přihlášeno 13 osob.

Ve II. pololetí je vypsaná 12 seminářů pro advokáty, kurz právnické ruštiny a angličtiny.

I. pololetí 2018

Sousedská práva, nezbytná cesta, neoprávněné stavby a přestavby v novém občanském zákoníku v rozhodovací praxi NS ČR

Domácí násilí a zastupování obětí trestných činů

Trestní právo v rozhodovací praxi Ústavního soudu

Existence, platnost, účinnost, výklad a obsah smluv

GDPR – Obecné nařízení o ochraně osobních údajů

Vybrané otázky věcných prav v aktuální rozhodovací praxi Nejvyššího soudu České republiky

Věci péče soudu o nezletilé pohledem soudce Ústavního soudu

Dědění, pořízení pro případ smrti a projednání pozůstalosti

Svěřenské fondy, příležitosti a rizika

Náhrada škody na zdraví (odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání) podle zákoníku práce (též v souvislostech na občanský zákoník) pohledem advokáta

Náhrada škody v podnikání

II. pololetí 2018

Aktuální otázky z nové právní úpravy SRO a AS

Věcná práva aktuálně – držba a její ochrana, nabývání a ochrana vlastnictví, imise z úředně povoleného zařízení, stavební činnost na pozemku, věcná břemena

Vypořádání společného jmění manželů

GDPR – Obecné nařízení o ochraně osobních údajů a předpisy souvisící

Přiměřené odčinění nemajetkové újmy na zdraví, uplatnění a vyčíslení nároků, nároky sekundárních obětí

Zadávání veřejných zakázek

Smluvní právo pohledem judikatury podle stavu k listopadu 2018

Výběr z aktuální ústavněprávní judikatury a civilní judikatury Nejvyššího soudu a odvolacích soudů

Nejčastější kárná provinění a neetické přešlapy

Rozhodčí řízení v advokátní praxi

Výběr z obchodněprávní judikatury za rok 2018

Nové typy řízení v oblasti věcných práv – žalobní nástroje ochrany vlastnického práva a zejména nové typy žalob (vybrané otázky)

Příloha č.2

Plán vzdělávacích akcí pro rok 2019 v regionech

region	datum	druh akce	název akce	rozpočet	číslo akce	konáno
VÝCHODOČESKÝ 54						
	1. pololetí	seminář	celodenní seminář pro advokáty		54902	
	1. pololetí	seminář	celodenní seminář pro advokáty		54903	
	1. pololetí		polodenní seminář pro advokátní koncipienty ke stavovským předpisům		54904	
	2. pololetí	seminář	celodenní seminář pro advokáty		54908	
	2. pololetí	seminář	celodenní seminář pro advokáty		54909	
	2. pololetí		polodenní seminář pro advokátní koncipienty ke stavovským předpisům		54910	
SEVEROČESKÝ 52						
	červen	seminář	nespecifikováno	20 000	52904	
	říjen	seminář	nespecifikováno	20 000	52907	
ZÁPADOČESKÝ 46						
	únor	seminář	seminář k dohodě o vině a trestu	30 000	46903	
	duben	seminář	výjezdní školení advokátů na Šumavě k problematice náhrady škody (celkové náklady včetně ubytování 200.000 Kč - ubytování a stravu uhradí advokáti jako součást účastnického poplatku)	70 000	46904	
	květen	seminář	seminář zaměřený na pachové stopy uspořádaný ve spolupráci s Krajskou policií ČR	20 000	46906	
	listopad	společenská akce - seminář	diskusní setkání advokátů zaměřené na advokátní problematiku	10 000	46910	
JIHOČESKÝ 50						
	I., II. pololetí	seminář	cca 4 celodenní školení prostřednictvím vzdělávací agentury Jitka Vosejková	ČAK nehradí	50901	
STŘEDOMORAVSKÝ 55						
	08.03.2019	seminář	program v jednání, JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M., Olomouc		55901	
	23.05.2019	seminář	program v jednání, Mgr. Michal Králík, Ph.D., Olomouc		55903	
	neurčen	seminář	Aktuální otázky z oblasti procesního práva, Olomouc nebo Zlín		55904	
	01.09.2019	seminář	program v jednání, JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M., Zlín		55905	
	neurčen	seminář	Aktuální otázky trestního řízení, Olomouc nebo Zlín		55906	
	neurčen	seminář	Kulatý stůl k aktuálním otázkám výkonu advokacie, Olomouc nebo Zlín		55907	
	21.11.2019	seminář	program v jednání, Mgr. Michal Králík, Ph.D., Zlín		55908	
SEVEROMORAVSKÝ 56						
	29.- 31.3.2019	seminář	víkendový seminář "Občanský zákoník", JUDr. Čech, Sepetná	130 000	56902	
	duben	seminář	seminář na téma Kármé řízení a činnosti Kontrolní rady	50 000	56903	
	květen	seminář	Nemajetková újma na zdraví, JUDr. Svejkský	70 000	56904	
	říjen, listopad	seminář	seminář na veřejnoprávní téma trestní/katastrální právo	70 000	56906	

Příloha č. 3

Seznam oslovených externích vzdělavatelů, jejich spojení a reakce jsou zřejmé z následující tabulky (poznámka: jde o abecední seznam – od počátku října bylo osloveno 24 vzdělávacích agentur a institucí, z tohoto počtu se 13 externích vzdělavatelů aktivně zajímá o zapojení do projektu dalšího vzdělávání advokátů).

Název	Odesláno	Reakce
Aliaves	1.10.2018	Mají zájem, připraví cokoliv i mimo Prahu, nabízejí lektorské možnosti advokátům
Argent	1.10.2018	Dosud bez reakce
Asociace insolvenčních správců	4. 10. 2018	Dosud bez reakce
Beckacademie	1.10.2018	Mají zájem, info na webu, rozesílání nabídky, individuální zadání, 2x ročně seminář v regionech, publikační činnost
Bova	1.10.2018	Mají zájem, info na webu za poplatek, rozesílání nabídky, individuální zadání, školení v počítačích
EDUCITY	1.10.2018	Dosud bez reakce
EDUMENU.cz	1.10.2018	Dosud bez reakce
Edupol	1.10.2018	Nemají zájem
Epravo	1.10.2018	Mají zájem, školí i mimo Prahu, konference a e-learning, online kurzy
ENS	1.10.2018	Dosud bez reakce
Gradua	1.10.2018	Dosud bez reakce
IDEA	1.10.2018	Proškolí vše kolem cel, DPH a dovozních podmínek apod.
IntelLego	1.10.2018	Dosud bez reakce
Municipal – centrum vzdělávání a odborných služeb	11. 10. 2018	Mají zájem, sestaví vzdělávání speciálně pro advokáty
NOVEKO	1.10.2018	Dosud bez reakce
PEFEK	1.10.2018	SOFT dovedností, schopni po celé republice i na zakázku, budou rozesílat elektronický katalog
Stálá konference českého práva	1.10.2018	Mají zájem, připraví cokoliv, vlastní akce zpřístupní advokátům
TSM	1.10.2018	Semináře po celé republice zaměřené na právo, ekonomiku, osobnostní rozvoj apod., sleva 20 %, osvědčení, občerstvení

University of London	10. 10. 2018	Mají zájem, výuka v Praze, výlučně v angličtině, nabízejí lektorské možnosti pro advokáty
Ústav práva a právní vědy	4. 10. 2018	Mají zájem, nabízejí vzdělávání v oblasti občanského, trestního a obchodního práva
Vějíř života	25. 10. 2018	Školení po celé republice, speciálně pro advokáty, na zadání, info na webu ČAK
Vzdělávací centrum Morava	1.10.2018	Mají zájem, školí v Praze, v Brně, v Olomouci, v Ostravě nebo kdekoli jinde na požádání, zaslali stávající nabídku
Vzdělávací centrum pro veřejnou správu	1.10.2018	Dosud bez reakce
Vox	1.10.2018	Předáno vedení, avizovali zájem

ČESKÁ LÉKAŘSKÁ KOMORA
UDELUJE

MUDr. Jiřímu ŠINDLEROVI

DIPLOM

CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ LÉKAŘŮ

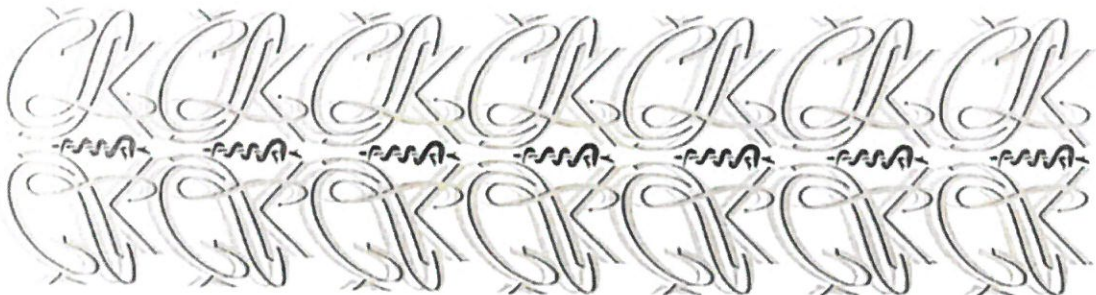
S PLATNOSTÍ DO: 14. prosince 2017

15. prosince 2012

DATAUM

MUDr. Tomáš SPOUSTA
PŘEDSEDA OS ČSNP LÉKAŘSKÉ KOMORY

CERTIFICATE

This is to certify that

Mgr. Michal Uko

attended
a Legal English Language Course

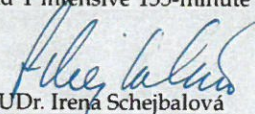
This B1-C2 level course with an expanded focus on communication in legal discourse, in particular the areas of contract law, commercial law, civil law and other specialized areas in relation to the scope of areas as selected by the Czech Bar Association.

The course was designed in accordance with the European frame of reference and included compulsory and optional components of authentic materials aimed at practicing listening, speaking or template based writing - professional materials to make sure the language exposure suit a variety of learners and their needs.

The course was taught by an internationally qualified lecturer who is an EJTN Expert Linguist as well as an accredited examiner for International Legal English Certificate.

The course consisted of 17 90-minute classroom sessions and 1 intensive 135-minute session and was held from January 2018 to June 2018.

Denisa Petriláková, Lic.Dip. TEFLA
Course Director,
Cambridge Examination Syndicate Examiner,
Examiner registration number GE75 KB

JUDr. Irena Schejbalová
Director
Branch Office of the Czech
Bar Association in Brno

Issued on: June 25, 2018

Příprava řešení písemných testů jako nové části advokátní zkoušky

S účinností od 1. 7. 2019 se stává součástí advokátní zkoušky tzv. písemný test, jehož složení je podmínkou pro podání přihlášky k písemné a ústní části advokátní zkoušky (viz advokátní zkušební řád ve znění vyhlášky č. 219/2018 Sb.). Písemný test Česká advokátní komora je povinna do stanoveného termínu zajistit řádné fungování nového systému zkoušek. Za tímto účelem uložilo představenstvo na své schůzi dne 12. 6. 2018 výboru pro výchovu a vzdělávání, rozpočtovému výboru a odboru hospodářskému a organizačnímu zpracovat

- a) analýzu systému ve spolupráci s třetím subjektem (Institut odborného vzdělávání s.r.o., IČO: 052 03 309)
- b) analýzu systému provozovaného v celém rozsahu Komorou k předložení na listopadovém zasedání představenstva.

V souladu s připomínkami JUDr. Maisnera a Mgr. Miky je navrhovaný technický systém provozovaný Komorou kalkulován i s ohledem na budoucí využití při organizaci písemných částí advokátních zkoušek.

Analýza nezahrnuje náklady na zpracování souboru testových otázek, kontrolu jejich věcné správnosti ani jejich průběžnou aktualizaci; tyto náklady ponese Komora v rámci své běžné činnosti.

Nabídka Institutu odborného vzdělávání

Cenová nabídka obsahuje cenu výpůjčky jednoho zařízení (tablet) pro vykonání testu ve výši 653 Kč/osoba/test.

Nabídka nespécifikuje požadované náhrady cestovních výdajů pro dva pracovníky Institutu – operátora zkoušky a technika zkoušky, které budou při uvažovaném počtu prováděných testů nemalé.

Nabídka nespécifikuje dále hodinovou sazbu související s naplněním testovacího systému otázkami, budoucí úpravy testovacích otázek, napojení testovacího systému k informačním systémům ČAK a řešení případných rozporů správnosti odpovědí po skončení testu.

Pokud budeme vycházet z informací Slovenské advokátní komory, kde testy využívají již delší dobu, úspěšnost koncipientů po zavedení testů dosahovala cca 40 %. Po zavedení pětileté koncipientské praxe dosahuje současná úspěšnost přibližně 70 %. Rekordmanem je koncipient, který se o přístupový test pokoušel 16x – zatím neúspěšně.

Pro kalkulaci jsme zvolili 50 %.

Počet advokátních koncipientů	Počet testů/rok (při úspěšnosti 50 %)	Cena za zařízení/osoba/test	Celkem za rok
870 ¹	1305	653 Kč	852 165 Kč

Uvedená cena **neobsahuje** vstupní náklady související s naplněním systému, pravidelné cestovní náhrady a případné další náklady neuvedené v nabídce (aktualizace otázek apod.).

Systém provozovaný v celém rozsahu Komorou

V kalkulaci je zohledněn požadavek na budoucí využití u písemné části advokátních zkoušek, tzn. kalkulace obsahuje notebooky (ne tablety), které jsou vhodné i pro psaní delších textů. Při psaní advokátních zkoušek je u notebooku možné zpřístupnit on-line Sbírku zákonů a Sbírku mezinárodních smluv, nebo zpřístupnit jiný systém právních informací (ASPI, CODEXIS...) bez dalšího připojení k internetu.

Typ zařízení	NTB se zárukou 36 měsíců	Počet NTB	Celkem
		25 ks Praha 16 ks Brno 2 ks rezerva	
Notebooky	14 514,00 Kč	43	624 102 Kč

Kalkulace HW v majetku komory obsahuje neomezené množství provedených testů v daném roce – cena je konstantní.

V případě, že představenstvo rozhodne pro nákup vlastní techniky, IT oddělení navrhne SW řešení založené na open-source typu Moodle, které je využíváno většinou univerzit a vysokých škol v České republice (např. Univerzita Karlova, České vysoké učení technické, Ostravská univerzita, ...). Výhoda open-source řešení je jeho nulová pořizovací cena, kdy se hradí pouze náklady spojené s jeho individualizací dle potřeb zadavatele. Tyto náklady jsou výrazně nižší než vytváření vlastního softwaru na míru. (Dle poznatků SAK byl jejich testovací systém pro provádění testů vytvořen na míru v rámci 300 hod.).

Pokud by Komora v budoucnu přistoupila k psaní písemné části advokátní zkoušky na notebookech, bylo by nutné tyto náklady vynaložit vedle nákladů na případně outsourcované přístupové testy.

Náklady spojené s integrací do systémů Komory

Propojení se systémem KIS a WAK – kalkulaci je možné provést až po detailní analýze. Náklady jsou shodné v případě použití obou řešení.

¹ Průměr za posledních 5 let.

Import testových otázek do systému – v případě externího dodavatele cena nebyla specifikována, v případě vlastního řešení v režii ČAK bez dalších nákladů.

Zpráva o zpracování otázek pro testy

Dle rozhodnutí představenstva ze dne 12. 6. 2018 bude zpráva o zpracování otázek v celkovém rozsahu 1 000 – 1 500 předložena na prosincovém představenstvu.

JUDr. Radim Miketa

Stanovisko CCBE k návrhu nařízení o evropských předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech

(pro informaci)

Dne 14. dubna 2018 vydala Evropská komise návrh nařízení o evropských předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech.

CCBE vítá, že Komise vzala v úvahu různé aspekty, které CCBE navrhla během předcházejících konzultací. Tímto návrhem stanoviska chce CCBE rozvést svůj postoj k řadě aspektů tohoto návrhu.

Níže připojujeme překlad stanoviska CCBE :

Stanovisko CCBE k návrhu nařízení Komise o evropských předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech

Rada evropských advokátních komor (CCBE) zastupuje advokátní komory 45 členských států a jejich prostřednictvím více než 1 milion evropských advokátů. CCBE pravidelně za své členy reaguje na principiální otázky, které ovlivňují evropské občany a advokáty.

Dne 14. dubna 2018 vydala Evropská komise [návrh](#) nařízení o evropských předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech.

CCBE vítá, že Komise vzala v úvahu různé aspekty, které CCBE navrhla během předcházejících konzultací. CCBE v minulosti vydala k tomuto tématu [předběžné připomínky](#), ve kterých lze najít další podrobnosti. Tímto dokumentem chce CCBE dále rozvést svůj postoj k řadě aspektů tohoto návrhu.

1. Právní základ, nezbytnost a proporcionalita

Klíčová otázka plynoucí z této legislativní iniciativy je, zda čl. 82 odst. 1) Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) představuje náležitý právní základ pro nástroj, který donucovacím orgánům členského státu umožňuje uložit podnikům nabízejícím v EU elektronické komunikace nebo služby elektronické informační společnosti povinnost uchovávat nebo předávat elektronické důkazy bez ohledu na to, v jaké jurisdikci podnik působí a kde jsou tyto údaje uchovávány.

Zásada vzájemného uznávání uvedená v článku 82 SFEU je obvykle chápána tak, že je vyhrazena pro spolupráci pouze mezi justičními orgány. Zamýšlený návrh nicméně nezahrnuje policejní ani justiční orgány v členském státě, v němž se nachází podnik, kterému je žádost doručena. Návrh místo toho chce udělit extraterritoriální pravomoc policejním nebo justičním orgánům jednoho členského státu, aby oslovily přímo soukromý subjekt v jiném členském státě. Kromě toho navrhované nařízení zahrnuje přeshraniční provádění certifikátů EPOC¹ a EPOC-PR², které byly vydány a potvrzeny pouze státními zástupci, a nejsou tedy soudními rozhodnutími.

¹ EPOC znamená certifikát evropského předávacího příkazu.

² EPOC-PR znamená certifikát evropského uchovávacího příkazu.

S ohledem na tyto okolnosti se CCBE domnívá, že na uvedeném právním základu není možné, aby orgány EU přijímaly právní nástroj, který umožňuje vnitrostátním orgánům v jednom členském státě přikázat předání elektronických důkazů soukromým subjektům v jiné jurisdikci. Není rovněž jisté, zda je vybraný právní základ dostatečný k přijetí návrhu článku 13, který ukládá členským státům, aby stanovily peněžité sankce za porušení povinností podle článků 9–11.

CCBE se rovněž domnívá, že by výběr nařízení namísto směrnice jakožto právního nástroje mohl vést ke změně paradigmatu v oblasti trestního práva, která s sebou nese velké riziko, že by evropská legislativa mohla snížit vysoké vnitrostátní standardy. V tomto ohledu je rovněž relevantní uvést, že opatření týkající se procesní harmonizace, která má mimo jiné usnadnit vzájemnou přípustnost důkazů mezi členskými státy mohou, dle čl. 82 odst. 2, být přijímána pouze prostřednictvím směrnic.

Další důležitou otázkou je, do jaké míry je uvedený návrh přidanou hodnotou ke stávajícím úmluvám o vzájemné právní pomoci (MLA) a evropského vyšetřovacího příkazu a zda je spojena s dostatečnými zárukami. Jinými slovy je tento plánovaný nástroj opravdu nezbytný k dosažení svého cíle a úměrný cíli, jehož má dosáhnout?

Z důvodové zprávy se zdá, že hlavním účelem návrhu je zrychlit zajišťování a shromažďování elektronických důkazů uložených v jiné jurisdikci obejitím vnitrostátních justičních orgánů (které často mají nedostatečné prostředky) v členském státě, kde jsou důkazy uloženy. Návrh tak v zásadě zavádí mechanismus, jehož prostřednictvím jsou obejity zavedené systémy justiční spolupráce a ochrana základních práv je částečně nebo zcela delegována na soukromé subjekty. CCBE s tímto přístupem důrazně nesouhlasí, jelikož narušuje základní povinnosti vnitrostátních justičních orgánů zajistit, aby nebyla ohrožena ani narušena práva jejich občanů. K takovému to by mohlo docházet z důvodu, že by již nebylo možné, aby vnitrostátní justiční orgány kontrolovaly zákonnost žádostí o justiční spolupráci pocházejících od orgánu jiného členského státu. CCBE se tak domnívá, že místo toho, aby byla okleštěna role a odpovědnost vnitrostátních justičních orgánů, by vhodnějším přístupem bylo zrychlit postupy MLA a EIO digitalizací a lepší vybaveností vnitrostátních orgánů na to, aby reagovaly na přeshraniční žádosti. Bez určité formy kontroly zákonnosti příslušnými justičními orgány členského státu, v němž se podnik nachází, vyvstává riziko, že by byl podnik povinen poskytnout informace takové povahy, která by v jurisdikci, z níž jsou údaje požadovány, za normálních okolností nemohla být požadována. Menší subjekty nemají právní zdroje a odborné znalosti k tomu, aby zpochybňovaly zákonnost předávacího příkazu.

Kromě potřeby kontroly zákonnosti předávacího příkazu příslušnými justičními orgány země, odkud jsou údaje požadovány, může být nutné, aby se řízení účastnila osoba nebo subjekt, která je s věcí obeznána jako je například fakt, že se na důkazy pravděpodobně vztahuje mlčenlivost v rámci vztahu advokát–klient. Typicky by šlo o správce údajů (např. advokátní kancelář). Domníváme se, že to nemusí vždy být vhodné, zejména v případě rizika zničení důkazů. Bylo by ale možné a vhodné provádět předáním požadovaných údajů kontrolu zákonnosti poté, co byla zajištěna bezpečnost údajů.

CCBE proto navrhuje omezit oblast působnosti návrhu tak, aby se vztahoval pouze na uchovávací příkazy. U předávání elektronických důkazů by po uchovávacím příkazu mohlo následovat vydání evropského vyšetřovacího příkazu nebo postup dle úmluvy o vzájemné právní pomoci. Dalším argumentem pro omezení návrhu na uchovávací příkazy jsou technické a procesní nejistoty ohledně provádění předávacích příkazů adresovaných soukromým subjektům v jiné jurisdikci bez účasti orgánů v zemi, kde jsou údaje požadovány, a to včetně těchto otázek:

- Jak by EPOC byly doručovány adresátům (doporučenou poštou, elektronicky, zvláštním doručovacím systémem atd.)?
- Jak mají adresáti zasílat požadované údaje vydávajícímu orgánu (způsoby, formáty, struktura, omezení velikosti atd.)?
- Jak lze zaručit bezpečnost transakce, aby bylo zaručeno, že jsou údaje pravdivé, přesné a že s nimi nebylo manipulováno?
- Jak mohou adresáti vyhodnotit pravost a zákonnost EPOC?

V návaznosti na výše uvedené problémy CCBE uvádí, že by oblast působnosti návrhu měla být omezena na evropské uchovávací příkazy a že by účelů sledovaných Komisí mohlo stejně tak být dosaženo použitím (v kombinaci s evropským uchovávacím příkazem) postupů stanovených v EIO a úmluvách MLA, které by taky v důsledku toho mohly být revidovány/aktualizovány.

Pokud by se ale evropské instituce rozhodly podpořit návrh v jeho současné podobě, CCBE by poskytla další připomínky a návrhy na změnu návrhu, které jsou uvedeny níže.

2. Soudní přezkum ve vykonávajícím státě

Ve vykonávajícím státě by byla nutná nějaká forma soudního přezkumu, aby byla zaručena dostatečná ochrana základních práv. CCBE proto navrhuje použít ustanovení čl. 11 odst. 1 směrnice o EIO 2014/41 stanovující důvody k odmítnutí uznání nebo výkonu. Pokud by vyšetřování narušilo informování subjektu údajů před předáním údajů, ve vykonávajícím státě musí být v proveden alespoň cílený soudní přezkum zákonnosti tohoto opatření v souladu se zákonem onoho státu. Případně by se mohlo zvážit **vytvoření justičního orgánu na evropské úrovni, který by zahrnoval orgány ze všech členských států a nezávislé odborníky (soudce a právníky), kteří by „dávali zelenou“ všem příkazům směřovaným poskytovatelům služeb a jiným subjektům** (podobně jako je tomu například v článku 15 [dokumentu Draft Legal Instrument on Government-led Surveillance and Privacy \(návrh právního nástroje pro státní dozor a ochranu soukromí\)](#)). Význam mechanismu soudního přezkumu pro ochranu základních práv již evropské nástroje uznávají, například nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce („EPPO“).

3. Předmět

Článek 1 odst. 1 uvádí, že se nařízení týká přeshraničního získávání a uchovávání elektronických *důkazů*, aniž by stanovil, co je *důkazy* myšleno. Aby se zabránilo rozporům ve výkladu předmětu navrhovaného nástroje, je nutné, aby **článek 2** obsahoval jasnou definici toho, co se považuje za *důkazy*. Tato definice by mohla být formulována takto:

- „Veškeré údaje, které by potenciálně mohly být použity u soudu týkajícího se konkrétního trestního případu by měly být vedeny v patrnost jakožto tvrzené skutečnosti podstatné pro daný případ.“

4. Oblast působnosti

CCBE se domnívá, že je naprosto zásadní, aby předávací a uchovávací příkazy splňovaly požadavky nezbytnosti a přiměřenosti. **EPOC a EPOC-PR by tak měly být vydávány**

pouze v souvislosti s konkrétními trestními činy a neměly by být vydávány za účelem sledování domnělé trestní činnosti.

Bod 29 odůvodnění uvádí, že by evropský předávací příkaz měl být vydán pouze za předpokladu, že je to nezbytné a přiměřené. Při posuzování by se mělo brát v úvahu, zda je příkaz omezen na to, co je nutné k dosažení oprávněného cíle získat relevantní a nezbytné údaje, které poslouží jako důkazy „pouze v jednotlivém případě“. V samotném textu navrhovaného nařízení ale nejsou žádná konkrétní kritéria testu nezbytnosti a přiměřenosti. Podmínky vydávání EPOC/EPOC-PR například nezahrnují žádný limit dostatečné míry podezření. **Aby nedocházelo ke zneužívání, k ospravedlnění přeshraničního předání údajů musí EPO potvrzovat příslušné orgány, pouze pokud existují přesvědčivé důvody vyvolávající v dostatečné míře podezření.**

Kromě toho **čl. 3 odst. 2** stanoví, že evropské předávací příkazy a evropské uchovávací příkazy mohou být vydány pouze pro „trestní řízení“ během jak přípravné, tak soudní fáze. Rovněž v **čl. 5 odst. 2** se uvádí, že evropský předávací příkaz musí být nezbytný a přiměřený účelu řízení podle čl. 3 odst. 2. Domníváme se ale, že znění čl. 3 odst. 2 může být vykládáno způsobem, který je v rozporu se zněním bodu 29 odůvodnění, který uvádí, že EPOC musí být vydávány pouze „v jednotlivém případě“. Vzhledem k předmětu stanovenému v článku 2 je rovněž nutné uvést, že by oblast působnosti návrhu měla být, a je, omezena pouze na přeshraniční získávání a uchovávání elektronických *důkazů*, ne že se širěji vztahuje na předávání a uchovávání elektronických údajů obecně.

CCBE proto navrhuje změnu znění čl. 3 odst. 2 tak, aby bylo jasné, že příkazy lze vydávat pouze za účelem získání důkazů v průběhu konkrétního trestního řízení. Příslušné ustanovení by pak znělo: „Evropský předávací příkaz a evropský uchovávací příkaz mohou být vydány pouze *za účelem získání důkazů v průběhu trestního řízení, a to* během jak přípravné, tak soudní fáze.“

5. Odpovědnost

Dle bodu 46 odůvodnění by poskytovatelé služeb neměli ručit v členských státech za újmu způsobenou svým uživatelům či třetím stranám výhradně v důsledku splnění certifikátů EPOC nebo EPOC-PR v dobré víře. Domníváme se, že by takovéto obecné vyloučení odpovědnosti bylo problematické v případě, kdy jsou například justičním orgánům protiprávně poskytnuty důvěrné informace. Takovéto vyloučení odpovědnosti by mohlo vést k situaci, že poskytovatelé služeb automaticky žádostem budou vyhovovat bez řádné kontroly.

CCBE se tak domnívá, že tento bod odůvodnění musí být konkrétnější, zejména pokud jde o to, co znamená „dobrá víra“.

6. Soudní potvrzení

Zdá se, že neexistuje žádné řádné odůvodnění, proč evropský předávací příkaz (EPO) týkající se údajů o účastníkovi nebo údajů o přístupu obecně nevyžaduje soudní potvrzení. Musí být jasněji stanoveno, jaké údaje spadají do kategorie „údajů o účastníkovi nebo o přístupu“, aby nedocházelo k předávání informací, které by za normálních okolností vyžadovaly nezávislý soudní dohled v souladu s vnitrostátními pravidly, postupy MLA nebo evropským vyšetřovacím příkazem (EIO).

Například IP adresy nebo rozhraní spadají do více než jedné kategorie, tj. údaje o přístupu i údaje o účastnících (**čl. 2 odst. 7 písm. b**). Rovněž definice údajů o uživateli obsahuje nejen

to, čím se obvykle údaje o uživateli rozumí (viz čl. 2 odst. 7 písm. a), ale i široké generické termíny, jako je „druh služby [...] včetně technických údajů a údajů identifikujících souvisejících technických opatřeních nebo rozhraních [...] a údajů týkajících se potvrzení použití služby (čl. 2 odst. 7 písm. b). Tyto široké pojmy by mohly být vykládány i tak, že zahrnují údaje, které nejsou spojeny s obvyklým významem pojmu „druh služby“, například veškeré technické charakteristiky poskytované služby, čímž se stírá rozdíl mezi údaji o přístupu a údaji o uživateli. Vzhledem k tomu, že nové navrhované nařízení o e-soukromí (ePrivacy)³ používá ještě jiný typ klasifikace (obsah a metadata elektrické komunikace), a vzhledem k tomu, že aktuálně účinná směrnice o e-soukromí⁴ používá ještě jinou definici pro provozní údaje pro zhruba tytéž účely, vede to k matoucí situaci, kdy existují překrývající se a potenciálně konkurenční definice. Za těchto okolností je naprosto nutné zajistit jasnost a jednotnost definic a omezit počet těchto pojmů na nezbytné minimum.

Skutečnost, že vymáhání údajů o uživateli a přístupu obecně nevyžaduje soudní potvrzení, je rovněž v rozporu s nedávným rozsudkem Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) ve věci Benedik proti Slovinsku⁵, v němž soud shledal, že tím, že slovinská policie před přístupem k informacím o uživateli spojeným s dynamickou IP adresou nezískala soudní příkaz, došlo k porušení článku 8. Podle ESLP ustanovení použité slovinskou policií k přístupu k informacím o uživateli spojených s dynamickou IP adresou, aniž by předem získala soudní příkaz, byl v rozporu se standardem Úmluvy být „v souladu se zákonem“.

Ve věci Tele2/Watson⁶ Soudní dvůr EU rozhodl, že „je zásadní, aby byl přístup příslušných vnitrostátních orgánů k uchovávaným údajům, s výjimkou naléhavých případů, řádně odůvodněn, podléhal předchozímu přezkumu ze strany soudu nebo nezávislého správního orgánu a aby tento soud nebo orgán rozhodoval na základě odůvodněné žádosti těchto příslušných orgánů, zejména v rámci postupů pro předcházení, odhalování nebo stíhání trestných činů“ (bod 120). To vyvolává následující otázku:

- Jak mohou orgány vydávající potvrzení řádně vyhodnotit oprávněnost žádosti o vydání EPO?
- Jaké informace kromě formuláře certifikátu obdrží?
- Mělo by určení tohoto být ponecháno každému členskému státu, nebo musejí existovat určitá společná kritéria a pravidla?

Je důležité objasnit, že profesní tajemství / ochrana důvěrnosti komunikace mezi advokátem a klientem se může vztahovat nejen na údaje o obsahu, ale i na jiné druhy údajů, například údaje o přístupu, a v těchto případech je nutné soudní potvrzení a dohled.

Pokud nařízení neposkytne naprostou jistotu ohledně toho, jaké druhy údajů spadají do různých kategorií údajů, donucovací orgány nebudou vědět, zda potřebují soudní potvrzení, a adresáti nebudou moci posoudit, zda byl EPO vydán oprávněně.

Kromě toho může být nutné, aby se řízení účastnila osoba, která si je vědoma záležitostí, jako je například to, že se na důkazy pravděpodobně vztahuje mlčenlivost v rámci vztahu advokát–klient. Typicky by šlo o správce údajů. Domníváme se, že to nemusí vždy být vhodné, zejména v případě rizika zničení důkazů.

³Nařízení Evropského parlamentu a Rady o respektování soukromého života a ochraně osobních údajů v elektronických komunikacích a o zrušení směrnice 2002/58/ES.

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 12. července 2002

o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací.

⁵ <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-182455%22%7D>

⁶ http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=9ea7d2dc30d8409b5427bcc14f3c8fb3fff95b372c57_e34KaxiLc3qMb40Rch0SaxyPaxn0?text=&docid=186492&pageIndex=0&doclang=CS&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=535293

CCBE proto navrhuje, aby EPOC stran údajů o uživatelích a přístupu vydával a potvrzoval soudce, soud nebo vyšetřující soudce a aby byl vyžadován dvoufázový proces, v němž první fází bude použití uchovávacího příkazu k zajištění důkazů před případnou napadenou žádostí o předávací příkaz a druhou fází by mohlo být soudní jednání (v případě napadení) o žádosti o předávací příkaz.

7. Podmínky pro vydání certifikátu evropského předávacího příkazu

Požadavek dvojí trestnosti

V druhé části jak **čl. 3 odst. 2**, tak **čl. 5 odst. 2** jde pouze o vztah k trestným činům, za které lze trestat ve státě vydávajícím EPOC. CCBE tvrdí, že by mělo být požadováno, aby byl **dotyčný trestný čin trestný ve vydávajícím členském státě i členském státě, kde jsou údaje požadovány.**

EPO na údaje o uživatelích nebo o přístupu

Lze jen těžko ospravedlnit, aby byly evropské předávací příkazy na údaje o uživatelích nebo o přístupu vydávány i pro méně závažné trestné činy a nebyly omezeny na závažné trestné činy (**čl. 5 odst. 3**). To se jeví v rozporu s rozsudkem Soudního dvora EU ve věci *Tele2/Watson*⁷ a ve věci *Digital Rights Ireland*⁸. **CCBE proto navrhuje, aby mohly být EPO na údaje o uživatelích nebo o přístupu vydávány pouze u závažných trestných činů.**

Podmínky pro to, aby se EPO vztahovaly na údaje o transakcích nebo obsahu

U EPO na údaje o transakcích nebo obsahu vyvstává otázka, zda je trest odnětí svobody nejvýše 3 roky dostatečně vysoký na to, aby nedocházelo ke zneužívání tohoto nástroje k řešení méně závažných trestných činů. Dle trestních zákonů členských států do této kategorie spadá velmi velký počet trestných činů, včetně trestných činů, které nejsou považovány za závažné. Na trestné činy se sazbou nižší než 3 roky by se nařízení mohlo vztahovat, pokud by spadaly do oblasti působnosti některého z odkazovaných článků [rámcového rozhodnutí Rady 2001/413/SVV](#), [směrnice 2011/93/EU](#), [směrnice 2013/40/EU](#) nebo [směrnice \(EU\) 2017/541](#) (čl. 5 odst. 4). Rozšíření působnosti na všechny záležitosti s maximálním trestem v délce nejméně tří let neospravedlňuje závažnost zásahu. CCBE se obává, že to bude s největší pravděpodobností platit na méně závažné trestné činy v řadě členských států. **Navrhuje proto, aby nařízení obsahovalo seznam konkrétních trestných činů, který by zahrnoval pouze závažné trestné činy, jak to předepisují rozhodnutí Soudního dvora.**

Adresáti evropských předávacích příkazů

Ve své reakci na veřejnou konzultaci ohledně elektronických důkazů CCBE zdůraznila, že při výkonu předávacího příkazu by měla být informována příslušná organizace, mělo by jí být umožněno posoudit svá zákonná práva a povinnosti, a pokud je to možné, měla by mít možnost žádost napadnout, než budou údaje předány.

To znamená, že by žádosti o přístup k digitálním důkazům měly, kdykoli je to možné, být vždy adresovány správcům údajů, ne zpracovatelům údajů, což by, zejména, když údaje spravuje advokátní kancelář, poskytlo lepší ochranu proti jakémukoli neoprávněnému poskytnutí důvěrných informací. Zpracovatelé údajů či jiní zprostředkovatelé by neměli žádné

⁷ http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=9ea7d2dc30d8409b5427bcc14f3c8fb3fff95b372c57_e34KaxiLc3qMb40Rch0SaxyPaxn0?text=&docid=186492&pageIndex=0&doclang=CS&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=535293

⁸ <http://curia.europa.eu/juris/celex.jsf?celex=62012CJ0293&lang1=en&type=TXT&ancre=>

informace o řadě důležitých aspektů kontextu požadovaných údajů, a nebyli by tak vždy schopni posoudit zákonnost žádosti ani žádné další právní požadavky, které je nutno splnit.

Navrhované nařízení v **čl. 5 odst. 6** uvádí, že v případech, kdy se evropský předávací příkaz týká údajů společnosti nebo jiného subjektu mimo fyzických osob, by údaje měly být požadovány primárně od tohoto subjektu, ledaže by to mohlo ohrozit vyšetřování.

Tato ochrana je důležitá, jelikož správci údajů jsou obecně nejlépe vybaveni na to, aby přezkoumali a uplatňovali veškerá práva, která jsou spojena s elektronickými důkazy, které mají předložit.

Toto ustanovení se vztahuje i na advokátní kanceláře, které by tak měly být oslovovány přímo, aby mohly vyhodnotit právní požadavky na vyhovění těmto žádostem o údaje, včetně toho, zda jsou požadované údaje předmětem profesního tajemství / ochrany důvěrnosti komunikace mezi advokátem a klientem. Toto osvobození je obzvláště zásadní v případech, kdy jsou požadované údaje v držení advokátní kanceláře.

CCBE je nicméně znepokojena velmi obecnou formulací, která donucovacím orgánům poskytuje velmi široký prostor k obcházení správců údajů. Tento článek se navíc vztahuje pouze na podniky, kdežto ve většině jurisdikcí provozovatelé svobodného podnikání (kteří tvoří drtivou většinu praxí uplatňujících evropské právo) nejsou považováni za právnické osoby. Advokáti s vlastní praxí, kteří jsou fyzickými osobami, by se tak netěšili stejné ochraně jako advokátní kanceláře. Bez ohledu na podobu praxe (samostatná praxe nebo advokátní kancelář) musí být vždy chráněno profesní tajemství a je nutno zachovávat všechny nezbytné záruky.

CCBE proto navrhuje, aby bylo v čl. 5 odst. 6 stanoveno, že je vydávající orgán povinen v každém případě řádně uvést a odůvodnit, proč EPOC nelze adresovat správci údajů (tj. společnost, jiné subjekty mimo fyzických osob a regulovaná svobodná povolání), na základě záměrného a zdokumentovaného hodnocení. Do tohoto ustanovení by rovněž měl být přidán výraz „regulovaná svobodná povolání“.

I když čl. 5 odst. 6 stanoví, že v případech, kdy se EPO týká údajů společnosti nebo jiného subjektu mimo fyzických osob, by údaje měly být primárně požadovány od tohoto podniku, v samotném textu čl. 5 odst. 6 ani bodu 34 odůvodnění není jasné, jakým druhem vyšetřovacího opatření by údaje v držení těchto subjektů měly být vyžadovány. V důvodové zprávě je uvedeno, že „[t]o může vyžadovat evropský vyšetřovací příkaz nebo postup vzájemné právní pomoci, pokud by společnost nebyla poskytovatelem služeb zahrnutým do oblasti působnosti tohoto nařízení“. **Aby se předešlo nejistotě ohledně této otázky, je nutné ji vyjasnit v samotném textu navrhovaného nařízení.**

Nesmí být vydávány evropské předávací příkazy týkající se důvěrných informací

Dalším zásadním bodem je, že z oblasti působnosti tohoto legislativního nástroje by měly být vyloučeny údaje, i nichž vyžadující orgán ví nebo by měl vědět, že jsou chráněny povinností profesního tajemství / důvěrnosti komunikace mezi advokátem a klientem dle práva vydávajícího nebo provádějího státu.

Článek 5 odst. 7 stanoví, že existují-li důvody se domnívat, že jsou požadované údaje profesním tajemstvím, před splněním žádosti je nutno požádat o objasnění příslušné orgány. Pokud jsou údaje předmětem profesního tajemství, EPO nesmí být vydán.

Otázkou ale je, jak mohou donucovací orgány určit, kdo je advokát, zejména pokud jde o advokáta v jiném členském státě. Jsou nutná vhodná technická opatření, aby jak donucovací orgány, tak poskytovatelé služeb věděli, kdy jsou údaje v držení advokátů (což může

zahrnovat určité způsoby ověřování identity advokátů). Pragmatické by bylo požadovat, aby poskytovatelé služeb nabízeli advokátům možnost tuto informaci uvést – samozřejmě po pečlivém ověření, zda je uživatel skutečně advokátem, jak bylo uvedeno výše.

V tomto ohledu by CCBE mohla pomoci s vytvořením mechanismu, který by identifikoval advokáty na základě prototypového nástroje vyvinutého v rámci projektu FAL2 na identifikaci advokátů. Tento nástroj (který se rovněž používá v souvislosti se systémem e-CODEX) by mohl být přizpůsoben pro tento konkrétní účel.

Navíc přestože je profesní tajemství / ochrana důvěrnosti komunikace mezi advokátem a klientem důvodem k odmítnutí soudního potvrzení (a musí být bráno v úvahu v trestním řízení – viz článek 18), není to explicitním důvodem pro odmítnutí výkonu EPO. **Článek 9 proto musí uvádět, že skutečnost, že se na požadované údaje vztahuje profesní tajemství / ochrana důvěrnosti komunikace mezi advokátem a klientem, představuje platný důvod odmítnutí provedení EPO. Na formuláři (v příloze) by rovněž mělo být přidáno políčko uvádějící profesní tajemství jako důvod odmítnutí provedení EPO.**

8. Podmínky pro vydání certifikátu evropského uchovávacího příkazu

Článek 6 odst. 2 stanoví, že uchovávací příkaz „může být vydán, je-li to nezbytné a přiměřené k tomu, aby se zabránilo odstranění, smazání nebo změně údajů vzhledem k následné žádosti o předání těchto údajů prostřednictvím vzájemné právní pomoci, evropského vyšetřovacího příkazu nebo evropského předávacího příkazu. Evropské uchovávací příkazy k uchování údajů lze vydat u všech trestných činů.“ Tato ustanovení ale postrádají jakoukoli záruku proti obecnému a hromadnému uchovávání údajů (viz věci Tele2/Watson a Digital Rights Ireland). Neexistuje rovněž ochrana proti opakujícím se uchovávacím příkazům, po nichž nenásleduje předávací příkaz.

Toto ustanovení je tak nutno sladit s rozsudkem Soudního dvora ve věci Tele2/Watson (viz body 108–111). Možným řešením by bylo stanovit, že se EPOC-PR musí týkat cíleného uchovávání údajů a musí být vystaven za účelem boje proti závažné trestné činnosti, a to za předpokladu, že je uchovávání údajů omezeno s ohledem na kategorie údajů, které se mají uchovávat, dotčené způsoby komunikaci, dotčené osoby a přijatou dobu uchovávání na to, co je nezbytně nutné.

9. Provádění certifikátu evropského předávacího příkazu

Dle znění **článku 10** povinnost adresáta uchovávat veškeré požadované údaje skončí po 60 dnech, pokud vydávající orgán nepotvrdí, že byl „podán“ následný evropský předávací příkaz, i když dosud nebyl „doručen“. V takovéto situaci nebyl pro uchovávání požadovaných údajů poskytnut žádný časový limit.

CCBE se tak domnívá, že je pro případy, kdy z jakéhokoli důvodu vydávající orgán evropský předávací příkaz vůbec nedoručí, nutné, aby nařízení obsahovalo i časový limit.

10. Důvody pro odmítnutí provést certifikát evropského předávacího příkazu a certifikát evropského uchovávacího příkazu

CCBE se domnívá, že jsou důvody odmítnutí provedení EPOC příliš restriktivní. Kromě technických či praktických důvodů (např. EPOC je neúplný nebo adresát nemůže vyhovět

kvůli vyšší moci) je jediným důvodem nevyhovění, které nařízení stanoví a na které se může adresát odvolávat, to, že „na základě samotných informací obsažených v certifikátu EPOC je zjevné, že tento certifikát očividně porušuje Listinu základních práv Evropské unie nebo je očividně nepatřičný“. **Musí být proto stanoveny konkrétní důvody odmítnutí provedení EPO, včetně (jak je uvedeno výše) absence trestnosti v obou jurisdikcích či skutečnosti, že jsou požadované údaje předmětem profesního tajemství / ochrany důvěrnosti komunikace mezi advokátem a klientem.**

Pokud jde o sporné řízení (trestní či občanskoprávní), je *jakékoli* porušení profesního tajemství / ochrany důvěrnosti komunikace mezi advokátem a klientem samo o sobě porušení práva na spravedlivý proces dle článku 6 EÚLP a jako takové by mělo být uznáno jako jediný a dostačující důvod odmítnutí provedení EPO.

11. Informování subjektu údajů

Požadavek na informování stanovený v **čl. 11 odst. 2** mohou orgány velmi snadno ignorovat, jelikož vždy existuje důvod zjistit, proč by toto oznámení mohlo ohrozit vyšetřování/řízení. To vážně narušuje práva osob na spravedlivý proces, protože pokud se nedozvědí, že jejich údaje byly předány, nemohou uplatnit svá práva. **CCBE se domnívá, že uvalení omezení EPOC z hlediska důvěrnosti musí být schváleno nezávislým soudním orgánem a v každém případě musí být řádně motivováno a odůvodněno vydávajícím orgánem na základě záměrného a zdokumentovaného hodnocení. Pokud jde o evropské uchovávací příkazy, CCBE rovněž tvrdí, že vydávající orgán musí být povinen subjekt údajů informovat.**

12. Práva na obhajobu

Na žádný návrh na vymáhání elektronických důkazů nelze nahlížet tak, že se týká pouze trestního stíhání. Řádný ohled by měl brát i na práva na obhajobu. Návrh nebere řádně v úvahu požadavek na rovnost zbraní v trestním řízení, což je koncept uznávaný ESLP v kontextu práva na spravedlivý proces. Zatímco státní zástupci mohou vydávat předávací a uchovávací příkazy, neexistují žádná ustanovení, která by umožnila přístup k elektronickým důkazům či žádost o něj obžalovaným či jejich zástupcům.

Kromě toho návrh neuvádí žádný požadavek ani pokyny pro adresáty, aby omezili předání elektronických důkazů na údaje, které jsou relevantní pro účely daného trestního řízení. V důsledku toho by tak donucovací orgány mohly být zahlceny údaji. Neexistuje ani ustanovení, které by zajistilo, aby obžalovaní nebyli zahlceni vahou elektronických důkazů, nebo aby byly tyto elektronické důkazy snadno zpřístupněny přidáním vhodných metadat, jako je index nebo obsah. Bez pomoci takovýchto metadat je velmi obtížné, nebo dokonce nemožné, aby advokáti mohli účinně uplatňovat práva svých klientů.

CCBE tvrdí, že stejně jako v případě EIO by měli mít stejnou možnost jako státní zástupci požádat o vydání evropského předávacího nebo uchovávacího příkazu i podezřelí nebo obvinění či jejich advokáti. Pokud ji mít nebudou, návrh porušuje zásadu rovnosti zbraní mezi obžalobou a obhajobou, čímž je obžalovaný značně znevýhodněn. Kromě toho by adresované subjekty měly mít povinnost předávat pouze údaje, které jsou relevantní pro účely daného trestního šetření.

13. Účinná právní ochrana a soudní přezkum

Pokud jde o článek 17, CCBE se domnívá, že by osoba dotčená EPOS měla mít možnost uplatnit právní ochranu u soudu nejen ve vydávajícím státě, ale i u soudu členského státu, v němž se údaje požadují. CCBE se domnívá, že je rovněž nezbytné rozšířit právo na účinnou právní ochranu stanovené v článku 17 i na evropské uchovávací příkazy.

Aktuality z Evropské unie od Stálého zastoupení ČAK v Bruselu

(září – říjen 2018)

Návrh směrnice o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů a o zrušení směrnice 2009/22/ES

Výbor EP IMCO zveřejnil připomínky k návrhu stanoviska zpravodaje Dennise de Jonga (Nizozemsko) k návrhu směrnice o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů a o zrušení směrnice 2009/22/ES. Některé z připomínek se přímo týkají advokátů – definice kvalifikovaných subjektů a možnosti zastoupení, kritéria přípustnosti, nápravné prostředky, financování, smír, apod. Výbor bude o návrhu hlasovat 21. listopadu 2018.

Výbor EP JURI debatoval o návrhu zpravodaje Geoffroy Didiera z Francie. Výbor bude o návrhu debatovat na svém zasedání 5. listopadu 2018, hlasování je pak naplánováno na 6. prosince 2018. Jelikož výbor JURI je hlavním výborem EP, který se věnuje této záležitosti, výbor IMCO je pouze přidruženým výborem, je stanovisko výboru JURI klíčové. CCBE v tuto chvíli připravuje své připomínky k návrhu zprávy, jelikož návrh směrnice v tuto chvíli z kvalifikovaných subjektů vylučuje advokáty.

Studie Evropského parlamentu k hromadným žalobám

Na žádost výboru Evropského parlamentu JURI byla vypracována a zveřejněna Studie o kolektivním odškodňování v členských státech EU. Studie si klade za cíl zhodnotit stávající stav regulace hromadného odškodňování na národní a evropské úrovni, posoudit potřebu intervence ze strany unijních institucí a představit EP konkrétní doporučení. Dle zpracovatelů byly obě části studie připravovány v kontextu základního požadavku vzneseného v souvislosti s kolektivním odškodňováním, kterým je přístup ke spravedlnosti. Tvorba harmonizovaného systému kolektivního odškodňování se stává velmi aktuální potřebou.

Studie v anglickém jazyce je k dispozici zde:

http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=IPOL_STU%282018%29608829

Studie Evropského parlamentu k návrhům Komise ohledně přeshraničního přístupu k elektronickým důkazům

Odbor pro občanská práva a ústavní záležitosti vypracoval na návrh Výboru EP LIBE studii k legislativním návrhům Komise týkajících se přeshraničního přístupu k elektronickým důkazům. Studie byla zveřejněna v září 2018 a obsahuje analýzu jak přidané hodnoty, tak i nedostatků návrhů, zejména jejich dosah na teritorialitu a suverenitu členských států a základní práva poskytovatelů služeb i jejich uživatelů. Studie zároveň poskytuje zajímavou evaluaci Komisí navrhovaného mechanismu na ochranu důvěrnosti komunikace.

Studie je k dispozici v anglickém jazyce:

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/604989/IPOL_STU\(2018\)604989_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/604989/IPOL_STU(2018)604989_EN.pdf)

Stav Unie v roce 2018: EU silnějším globálním aktérem: Komise chce zefektivnit rozhodování ve věcech společné zahraniční a bezpečnostní politiky

Dne 12. září 2018 Komise představila možnosti, jak dosáhnout toho, aby byla Unie schopna sehrát na mezinárodní scéně významnější a účinnější roli. Předseda Komise Juncker navrhl, aby členské státy využívaly stávající pravidla EU, která umožňují přiklonit se v určitých oblastech společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) k rozhodování kvalifikovanou většinou, tedy nikoli jednohlasně. Tak by si Unie měla vydobýt silnější pozici na mezinárodní scéně, mít větší vliv na vývoj globálních událostí a převzít svou mezinárodní odpovědnost. Komise identifikovala tři specifické oblasti, kde by se tato možnost dala využít, aby se mohly lépe prosazovat hodnoty a zájmy EU na celosvětové úrovni a zrychlil se rozhodovací proces. Jde o tyto oblasti: 1) společná reakce na útoky proti lidským právům 2) uplatňování účinných sankcí a (3) vysílání civilních bezpečnostních a obranných misí a jejich řízení. Členské země se začínají stále častěji přiklánět k rozhodování kvalifikovanou většinou. Stávající ustanovení Smlouvy, která umožňují v záležitostech společné zahraniční a bezpečnostní politiky větší flexibilitu, však dosud nejsou příliš často využívána. Tak je tomu i v případě ustanovení čl. 31 odst. 2) a čl. 31 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii (SEU), jehož zásadní potenciál zatím zůstává nevyužit. Evropská komise proto vyzývá, aby na vrcholné schůzce v rumunském Sibiu chystané na 9. května 2019 bylo dosaženo dohody ohledně rozšíření působnosti hlasování kvalifikovanou většinou v záležitostech společné zahraniční a bezpečnostní politiky, a to využitím tzv. překlenovacího ustanovení z čl. 31 odst. 3 SEU.

Více informací je k dispozici v českém jazyce: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-5683_cs.htm

Evropská komise představuje komplexní přístup pro modernizaci Světové obchodní organizace

EU zůstává neochvějným zastáncem mnohostranného obchodního systému. Proto Evropská rada na zasedání ve dnech 28. a 29. června 2018 zmocnila Evropskou komisi k prosazování modernizace WTO, aby se přizpůsobila měnícímu se světu a posílila její efektivita. Dne 18. září 2018 byl na základě tohoto zmocnění zveřejněn koncepční dokument EU, který již byl konzultován s členskými státy a určuje směřování tohoto modernizačního úsilí. Zmíněné návrhy se bez ohledu na konečný postoj EU v této záležitosti týkají tří klíčových oblastí: aktualizace souboru pravidel mezinárodního obchodu, aby reflektovala dnešní světové hospodářství; posílení kontrolní úlohy WTO a vyřešení patové situace, která ohrožuje mechanismus WTO pro řešení sporů.

EU již začala spolupracovat s dalšími partnery WTO: s USA a Japonskem v rámci třístranných jednání, s Čínou v rámci speciální pracovní skupiny zřízené během posledního summitu EU-Čína a také s dalšími partnery, k čemuž došlo naposledy na zasedání ministrů obchodu skupiny G20. V nadcházejících týdnech bude EU pokračovat v projednávání těchto prvních návrhů s různými partnery z WTO, aby pak mohla vypracovat konkrétní návrhy, které předloží WTO. Evropský parlament a Rada budou o těchto jednáních průběžně a v plném rozsahu informovány.

Celkový koncepční dokument naleznete v anglickém jazyce zde: http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/september/tradoc_157331.pdf

Pravidla EU na ochranu spotřebitele: Airbnb se zavazuje, že dosáhne souladu s požadavky Evropské komise a spotřebitelských úřadů EU

V návaznosti na výzvu Evropské komise a spotřebitelských úřadů EU z července 2018 se společnost Airbnb dne 20. září 2018 zavázala provést nezbytné změny svých podmínek a zvýšit transparentnost zobrazování cen. Změny musí společnost na svých internetových stránkách provést u všech jazykových verzí EU do konce roku 2018. Komisařka Jourová k této záležitosti uvedla, že i online subjekty jsou povinny zcela dodržovat pravidla a převzít odpovědnost v případě nedostatků. Airbnb se zavázala, že uvede celkovou cenu rezervace, včetně dalších poplatků, například poplatků za služby a úklid, a pokud není možné stanovit konečnou cenu předem, bude spotřebitele jasně informovat o případných dodatečných poplatcích. Další závazek této společnosti spočíval v poskytování informací, zda ubytování nabízí soukromý, nebo profesionální hostitel, neboť podle toho se liší pravidla pro ochranu spotřebitele. Smluvní podmínky čeká rovněž řada změn, kromě poučení o dostupných opravných prostředcích v případě vzniku škody, a to jak proti hostiteli, tak i o možnosti podat žalobu přímo na Airbnb.

Více informací je k dispozici zde: https://ec.europa.eu/info/files/common-position-national-authorities-within-cpc-network-commercial-practices-and-terms-service-airbnb-ireland_en

Právní stát: V zájmu ochrany nezávislosti polského Nejvyššího soudu předává Evropská komise případ Polska Evropskému soudnímu dvoru

Evropská komise se dne 24. září 2018 kvůli porušení zásady nezávislosti soudnictví v důsledku přijetí nového polského zákona o Nejvyšším soudu rozhodla obrátit na Soudní dvůr EU. Kromě toho chce Soudní dvůr požádat, aby do vydání rozsudku ve věci Polska nařídil předběžná opatření. Nový polský zákon o Nejvyšším soudu totiž snižuje důchodový věk soudců Nejvyššího soudu ze 70 na 65 let. Kvůli tomu by 27 ze 72 soudců Nejvyššího soudu hrozilo, že budou nuceni ihned odejít do důchodu. Toto opatření se týká také prvního předsedy Nejvyššího soudu, jehož šestiletý mandát stanovený polskou ústavou by byl předčasně ukončen. Soudci, jichž se snížení důchodového věku dotkne, mají podle zákona, který vstoupil v platnost 3. dubna 2018, možnost požádat prezidenta republiky o prodloužení funkčního období. To je možné udělit na dobu tří let a jednou prodloužit. Pro prezidentské rozhodnutí ovšem nejsou stanovena žádná jasná kritéria a v případě, že prezident žádost zamítne, neexistuje ani možnost soudního přezkumu. Jediná pojistka, kterou polské orgány navrhuje, je nezávazná konzultace Státní soudní rady, tedy orgánu, jehož současné složení porušuje evropské normy v oblasti nezávislosti soudnictví. Evropská komise se nadále domnívá, že polský zákon o Nejvyšším soudu je neslučitelný s právem Unie, protože oslabuje zásadu nezávislosti soudnictví, včetně zásady neodvolatelnosti soudců. Polsko tak neplní své povinnosti podle čl. 19 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii ve spojení s článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie.

Stanovisko CCBE o zástupných žalobách

CCBE dne 24. září 2018 publikovala stanovisko k návrhu Komise na vypracování směrnice o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů. Stanovisko je dostupné zde:

https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/ACCESS_TO_JUSTICE/ATJ_Position_papers/EN_ATJ_20180924_CCBE-position-on-the-Proposal-for-a-Directive-on-representative-actions-for-the-protection-of-the-collective-interests-of-consumers-and-repealing-Directive-200922EC.pdf

Komise ocenila pokrok na cestě k reformovanému systému DPH v EU

Dne 2. října 2018 se ministři financí zemí EU na svém zasedání shodli na řešení řady otázek v rámci reformy systému DPH v EU, což by mělo pomoci při jeho každodenním fungování. Dohodnutá opatření zahrnují např. nová pravidla pro zlepšení každodenního fungování stávajícího systému DPH, dokud nebude realizována strategie celkové reformy DPH (snížení nákladů na dodržování předpisů a zvýšení právní jistoty) – tato pravidla by měla vstoupit v účinnost do roku 2020. Dále opatření, které členským státům umožní sladit sazby DPH pro elektronické publikace; formální přijetí nových pravidel pro výměnu informací a posílení spolupráce v oblasti podvodů

v souvislosti s DPH mezi vnitrostátními daňovými a donucovacími orgány; posílená pravidla za účelem kontroly nezákonných peněžních toků do EU a z EU. Příslušné právní předpisy budou nyní zveřejněny v Úředním věstníku Evropské unie a 20 dnů poté vstoupí v platnost.

Více informací v českém jazyce je k dispozici na internetové stránce: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-5966_cs.htm

Společné prohlášení ohledně hlasování Evropského parlamentu o nových pravidlech EU pro usnadnění volného pohybu neosobních údajů

Dne 4. října 2018 přijal Evropský parlament nařízení o volném pohybu neosobních údajů, které Evropská komise navrhla v září 2017. Cílem nařízení je odstranit překážky bránící volnému pohybu neosobních údajů. Po dnešním schválení Evropským parlamentem přijme nařízení v nadcházejících týdnech Rada EU a poté vstoupí v platnost do konce letošního roku. Jakmile bude formálně schváleno, budou mít členské státy šest měsíců na jeho transpozici. Nařízení o volném pohybu neosobních údajů nemá dopad na uplatňování obecného nařízení o ochraně údajů (GDPR), jelikož se na osobní údaje nevztahuje. Obě nařízení však budou fungovat společně s cílem umožnit volný pohyb veškerých údajů – osobních i jiných – a tím vytvořit jednotný evropský datový prostor. V případě smíšených datových souborů se na osobní údaje obsažené v souboru budou vztahovat ustanovení GDPR zaručující volný pohyb osobních údajů, zatímco pro ostatní údaje bude platit zásada volného pohybu neosobních údajů.

Více informací naleznete v angličtině zde: [http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-18-4249_en.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-18-4249_en.htm)

CEPEJ zveřejnila novou interaktivní databázi, zprávu o posuzování efektivity justice a shrnutí hlavních trendů týkajících se efektivity justice ve 45 sledovaných státech

Evropská komise pro efektivnost soudnictví (CEPEJ) zveřejnila dne 5. října 2018 interaktivní databázi, obsahující data, jež CEPEJ získala v letech 2010, 2012, 2014 a 2016. V databázi jsou dohledatelná poskytnutá data jednotlivých členských států. Dále zveřejnila zprávu, ve které je popsána metodologie posuzování efektivnosti justičních systémů v jednotlivých členských státech a také detailní popis fungování jednotlivých justičních systémů, jejich rozpočtů, zakotvení profesí soudců, stálých zástupců, advokátů a organizace soudnictví v členských státech a jednom pozorovatelském státě (Izraeli). Zpráva slouží jako podklad pro regulátory a odborníky v oblasti justice, pro tvorbu normativních aktů a organizačních řádů. Dalším dnešním zveřejněným dokumentem je shrnutí, které obsahuje hlavní trendy v oblasti fungování efektivní justice ve 45 sledovaných zemích.

Zpráva je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://rm.coe.int/rapport-avec-couv-18-09-2018-en/16808def9c>

Přístup do databáze pak zde: <https://www.coe.int/en/web/cepej/dynamic-database-of-european-judicial-systems>

Evropská rada pro ochranu údajů zveřejnila své stanovisko k návrhu nařízení o evropských předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech

Evropská rada pro ochranu údajů zveřejnila své stanovisko dne 8. října 2018 a zmiňuje v něm mimo jiné, že právní základ pro předmětné nařízení by neměl spočívat v čl. 82 (1) TFEU. Dále nesouhlasí se zavedením procesu, který by umožňoval tvorbu dat bez zapojení kompetentních orgánů členského státu, ve kterém daňový subjekt pobývá. Rada pro kontrolu údajů naopak souhlasí se zachováním principu dvojí trestnosti, výhrady však má k rozsahu nařízení. Dle ní by měl být omezen pouze na správce dat v souvislosti s GDPR, nebo obsahovat ustanovení o tom, že v případě, že oslovený poskytovatel služeb není správcem dat, ale zpracovatelem, má povinnost to správci nahlásit.

Celé stanovisko je k dispozici v anglickém jazyce: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/opinion-art-70/opinion-commission-proposals-european-production-and_en

Směrnice týkající se platební neschopnosti podniků: Rada se dohodla na svém postoji

Rada se dne 11. října 2018 dohodla na svém postoji ke směrnici týkající se insolvence podniků. Cílem této směrnice je poskytnout životaschopným podnikům ve finančních potížích přístup k rámcům pro preventivní restrukturalizaci, které jim umožní včas provést restrukturalizaci, a vyhnout se tak platební neschopnosti. Zároveň nabízí podnikatelům s dobrou pověstí, kteří se dostali do úpadku, druhou šanci a zavádí opatření ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení. Postoj Rady zachovává všechny hlavní prvky původního návrhu Komise, ale zároveň členským státům poskytuje větší flexibilitu, aby mohly tuto novou legislativu přizpůsobit svým stávajícím rámcům.

Postoj Rady zachovává cíl rychlejších insolvenčních řízení, zároveň však členským státům poskytuje větší flexibilitu v rozhodování o tom, kdy a v jakých případech je zapojení soudců povinné. Co se týče délky přerušeni vymáhání individuálních nároků, Rada zachovává dobu trvání navrženou Komisí (tj. nejdéle 4 měsíce v případě prvotního přerušeni), zavádí nicméně možnost delší doby, aby mohly soudy potvrdit zvláště složité plány. Co se týče návrhu pravidel cross-class, cram-down, členské státy rozhodly, že je na vnitrostátní úrovni nutná větší flexibilita pro stanovení podmínek nezbytných k provedení předběžného ocenění podniku, jakož i pravidel pro určení toho, kdy je možné určitou třídu věřitelů „stlačit“.

V současné době budou zahájena jednání, aby bylo dohody dosaženo na začátku roku 2019.

Více informací v českém jazyce: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2018/10/11/directive-on-business-insolvency-council-agrees-its-position/>

Zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci k přeshraničnímu přístupu k elektronickým důkazům

Ve dnech 11. – 12. října 2018 zasedala Rada ve věci návrhu nařízení o evropských předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech, zejména v souvislosti s podkladem, které pro ni připravilo rakouské předsednictví. Tento podklad uvádí, že návrh přichází s alternativním mechanismem nad rámec existujících nástrojů na mezinárodní spolupráci a vzájemnou právní pomoc. Zejména zmiňuje nestabilní povahu elektronických důkazů a možnosti pro vytvoření postupů pro rychlý a efektivní přeshraniční přístup. Ministři dále diskutovali, zda přístup uvedený v návrhu nařízení (tedy, že příkazy mohou být adresovány přímo poskytovatelům služeb bez zapojení členského státu) má být zachován, či modifikován. Výsledkem debaty byla dohoda o další expertní analýze – zejména ohledně citlivosti různých kategorií dat a jak by se s nimi mělo zacházet. Ministři vyslovili vůli se dohodnout, avšak bez přesnějšího časového rámce.

Podklad Rakouského předsednictví je k dispozici na webových stránkách v angličtině : <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12856-2018-INIT/en/pdf>

Srovnávací přehled Komise ohledně situace na spotřebitelských trzích

Evropská komise dne 12. října 2018 zveřejnila srovnávací přehled situace na spotřebitelských trzích z roku 2018, pomocí něž spotřebitelé v EU hodnotí, jak funguje 40 různých trhů se zbožím a službami. Celková míra důvěry v trhy sleduje od roku 2010 pozitivní trend. Nicméně ze zprávy vyplývá, že pouhých 53 % spotřebitelů důvěřuje tomu, že podniky dodrží pravidla na ochranu spotřebitele na trhu služeb, u zboží je hodnota mírně vyšší (59 %). Ve většině členských zemí Unie zůstávají problematickými oblastmi především telekomunikační, finanční a veřejné služby (dodávky vody, plynu, elektřiny a poštovní služby). Zlepšení lze podle zprávy vidět v tom, že rozdíl v míře důvěry spotřebitelů mezi západními a východními zeměmi Unie se pomalu stírá. Rovněž odvětví služeb osobní péče (kadeřnictví, lázně) a cestovního ruchu (rekreační ubytování, zájezdy) se těší vysoké míře důvěry spotřebitelů.

Více informací je k dispozici zde: https://ec.europa.eu/info/policies/consumers/consumer-protection/evidence-based-consumer-policy/consumer-scoreboards_en

Pokyny CCBE k DAC 6

Dne 19. října 2018 publikovalo CCBE pokyny k některým aspektům směrnice o daňových zprostředkovatelích (DAC 6). Stanovisko je dostupné zde: https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/TAX/TAX_Position_papers/EN_TAX_21081019_CCBE-Guidance-on-certain-aspects-of-the-Tax-Intermediaries-Directive.pdf

Stanovisko CCBE o spolupráci soudů

Dne 19. října 2018 publikovalo CCBE stanovisko k návrhům pro novelu nařízení o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech. Stanovisko je k dispozici zde:

https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/IT_LAW/ITL_Position_papers/EN_ITL_20181019_CCBE-Position-on-proposals-for-amending-regulations-on-service-of-documents-and-taking-of-evidence-in-civil-and-commercial-matters.pdf

Stanovisko CCBE ohledně právní pomoci

Dne 19. října 2018 publikovalo CCBE stanovisko k potřebě zajistit právní pomoc všem žadatelům o mezinárodní ochranu. Stanovisko je k dispozici zde:

https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/MIGRATION/MIG_Position_papers/EN_MIG_20181019_Statement-on-the-need-to-guarantee-legal-assistance-to-all-persons-requesting-international-protection.pdf

Stanovisko CCBE o předávacích a uchovávacích příkazech

Dne 19. října 2018 publikovalo CCBE stanovisko o evropských předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech. Stanovisko je k dispozici zde:

https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/SURVEILLANCE/SVL_Position_papers/EN_SVL_20181019_CCBE-position-on-Commission-proposal-Regulation-on-European-Production-and-Preservation-Orders-for-e-evidence.pdf

Zlepšování právní úpravy: v tvorbě evropských politik bude fungovat větší subsidiarita a proporcionalita

Evropská komise dne 23. října 2018 představila pravidla pro zlepšování právní úpravy v souvislosti s nadcházejícími evropskými volbami. Její snahou je soustředit omezené zdroje na menší počet aktivit a naplňovat své politické priority efektivněji. Ve svém dnešním sdělení se věnuje zásadám subsidiarity a proporcionality a způsobům, jak je v rozhodování EU posílit, čímž mimo jiné reaguje na doporučení Pracovní skupiny pro subsidiaritu, proporcionalitu a scénář „Méně, zato efektivněji“. Součástí veškerých posouzení dopadů a důvodových zpráv připravovaných právních předpisů tak bude zvláštní dotazník pro posuzování subsidiarity, který má napomoci, aby analýzy subsidiarity a proporcionality byly strukturovanější. Kromě toho bude pro vnitrostátní parlamenty snazší dodržovat lhůty pro předkládání svých stanovisek k předlohám návrhů a bude možné lépe identifikovat lepší způsoby, jak v rámci veřejných konzultací získávat stanoviska místních a regionálních orgánů a předávat je dál. Také platforma REFIT, která slouží k posuzování regulační zátěže stávajících předpisů EU, by měla získat novou podobu, tak aby se do posuzování více zapojovaly právě místní a regionální orgány.

Pracovní program Komise na rok 2019

Dne 23. října 2018 předložila ve Štrasburku Evropská komise svůj pracovní program na rok 2019. Stanovila si v něm tři hlavní priority: dosáhnout rychlé dohody ohledně již předložených legislativních návrhů, aby tak Komise realizovala svých deset politických priorit, dále přijmout menší počet nových iniciativ (15 nových iniciativ a dalších 10 nových hodnocení v rámci programu REFIT), jež mají řešit zbývající problémy, a představit několik iniciativ týkajících se budoucnosti EU s 27 členskými státy, které upevní základy silné, jednotné a suverénní Evropy.

Pro více informací v českém jazyce: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-6147_cs.htm

JUDIKATURA:

SDEU: Nařízení místopředsedy soudu ve věci C – 619/18 R Komise v. Polsko

Místopředsedkyně Soudního dvora EU paní Rosario Silva de Lapuerta dne 19. října 2018 nařídila, že Polsko musí s okamžitou platností zastavit aplikaci ustanovení zákona související se snižováním důchodového věku soudců Nejvyššího soudu.

Nový polský zákon o Nejvyšším soudu totiž snižuje důchodový věk soudců Nejvyššího soudu ze 70 na 65 let. Kvůli tomu by 27 ze 72 soudců Nejvyššího soudu hrozilo, že budou nuceni ihned odejít do důchodu. Toto opatření se týká také prvního předsedy Nejvyššího soudu, jehož šestiletý mandát stanovený polskou ústavou by byl

předčasně ukončen. Soudci, jichž se snížení důchodového věku dotkne, mají podle zákona, který vstoupil v platnost 3. dubna 2018, možnost požádat prezidenta republiky o prodloužení funkčního období. To je možné udělit na dobu tří let a jednou prodloužit. Pro prezidentské rozhodnutí ovšem nejsou stanovena žádná jasná kritéria a v případě, že prezident žádost zamítne, neexistuje ani možnost soudního přezkumu. Jediná pojistka, kterou polské orgány navrhují, je nezávazná konzultace Státní soudní rady, tedy orgánu, jehož současné složení porušuje evropské normy v oblasti nezávislosti soudnictví.

Dne 24. září 2018 podala Komise na Polsko žalobu pro neplnění povinností k SDEU. Požádala také Soud o stanovení předběžných opatření, mezi nimiž je i zrušení výše zmíněných zákonných ustanovení.

Dalšími opatřeními, které Komise po SDEU požaduje je zabezpečení toho, aby polští soudci mohli pokračovat ve výkonu své profese, jako tomu bylo před vstupem tohoto zákona v platnost a zajistit, aby žádná podobná opatření vůči soudcům již nebyla přijata.

Celé nařízení je k dispozici zde: <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-10/cp180159en.pdf>

ESLP: Aliyev v. Azerbajdžán (č. 68762/14)

V případě advokáta a aktivisty v oblasti lidských práv zadrženého z důvodu neoprávněného podnikání, zpronevěry a daňových úniků, ESLP rozhodl, že došlo k porušení čl. 3; 5 odst. 1,4; čl. 8 a 18. ESLP navíc usoudil, že se jedná o případ arbitrárního trestu v závislosti na kritice tamní vlády.

Pan Intigam Kamil oglu Aliyev, Azerbajdžánský státní příslušník je ve své zemi velmi dobře známým lidsko-právním advokátem, reprezentujícím své klienty před Štrasburským soudem. V roce 2014 rovněž před Parlamentním shromážděním RE prezentoval zprávu stavu lidských práv v Azerbajdžánu.

V květnu 2014 byl obžalován z neoprávněného podnikání, daňových úniků a zneužití moci v souvislosti s činností organizace s názvem Právní vzdělávací společnost. Pan Aliyev byl následně zatčen a po tři měsíce držen ve vazbě, jeho obydlí stejně jako prostory kanceláře byly prohledávány, důležité dokumenty odebrány, včetně spisů o stížnostech k ESLP. Následně byl pan Aliyev obviněn i z další trestné činnosti – zpronevěry, padělání úřední osobou a daňový únik ve velkém rozsahu. V roce 2015 byl následně odsouzen k sedmi a půl letům nepodmíněného trestu, který byl v březnu 2016 změněn na podmíněný trest v délce 5 let. Tento proces je předmětem zvláštní stížnosti.

V tomto řízení stěžovatel namítal porušení čl. 2 a 3 Úmluvy, jelikož mu v rámci pobytu ve vazbě nebyla poskytnuta dostatečná lékařská pomoc a podmínky jeho zadržení a transportu na soud byly nedůstojné. Stěžovatel dále namítal porušení čl. 5 odst. 1, 3 a 4 vzhledem k nedostatku důkazů pro držení ve vazbě, čl. 8 v souvislosti s prohledáváním jeho obydlí a kanceláře a v poslední řadě rovněž čl. 18, neboť jeho práva byla omezena mimo rámec stanovený Úmluvou.

ESLP mu dal zapravdu téměř ve všech případech s výjimkou argumentace týkající se podmínek přepravy na soud a údajného porušení čl. 3, neboť tam nevyčerpal opravné prostředky dostupné v domovském státě.

Celé rozhodnutí je k dispozici v anglickém jazyce: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22fulltext%22:\[%2268762/14%22\],%22documentcollectionid%22:\[%22JUDGMENTS%22\],%22itemid%22:\[%22001-186126%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22fulltext%22:[%2268762/14%22],%22documentcollectionid%22:[%22JUDGMENTS%22],%22itemid%22:[%22001-186126%22]})

ESLP: Tuheiava v. Francie (č. 25038/13)

ESLP jednomyslně rozhodl o nepřipustnosti stížnosti, jíž se advokát domáhal ochrany na základě článku 6 a 8 Úmluvy poté, co byl vyškrtnut ze seznamu advokátů.

Proti panu Richardu Tuheiavaovi, praktikujícímu advokátovi v letech 2008-2014, bylo v září 2008 zahájeno Advokátní komorou v Papeete disciplinární řízení a následně mu byla pozastavena činnost na období dvou let. Komora uvedla, že pan Tuheiava opakovaně porušoval své daňové povinnosti, stejně jako své civilní povinnosti související např. s nájmem kanceláře, apod. Byl proto shledán odpovědným za nevhodné chování a zanedbávání svých povinností vůči klientům.

Pan Tuheiava se obrátil na ESLP s tvrzením, že z důvodu, že předseda advokátní komory navštívil jeho kancelář v době jeho nepřítomnosti, došlo k porušení článku 8 Úmluvy – právo na respektování obydlí. V souvislosti s čl. 6 se pak domáhal nepoužitelnosti takto opatřených důkazů v rámci disciplinárního řízení vůči jeho osobě.

ESLP rozhodl, že předseda komory jednal v souladu se svými pravomocemi veřejného orgánu, ve veřejném zájmu, když zjišťoval soulad činnosti tohoto advokáta s etickými pravidly. Všechna kritéria testu proporcionality byla splněna. Tvrzené porušení článku 6 ESLP odmítl jako neopodstatněné.

Celé rozhodnutí je k dispozici: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"itemid":\["001-186471"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)

Odbor mezinárodních vztahů ČAK

Vyúčtování akce 100 let české a slovenské advokacie, Luhačovice

Oslavy 100 let české a slovenské advokacie se skládaly v podstatě ze tří samostatných částí, proto jsou i takto vyúčtovány. Tyto tři části bylo maximálně efektivní spojit do jedné akce tak, abychom dokázali minimalizovat náklady.

- **Společné zasedání představenstev ČAK a SAK** (pravidelně ob rok hostíme SAK, náklady na toto zasedání by musely být vynaloženy, i kdyby se letos nekonaly oslavy stoletého výročí).
- **Odborná konference k dějinám advokacie a k aktuálním současným problémům advokacie** (i konference k dějinám advokacie je každoročně pořádána; v jejím pořádání se střídá ČAK a SAK). Konference k dějinám však standardně bývá organizována v menším měřítku, náklady standardních ročníků jsou řádově nižší.
- **Sportovně–relaxační den u příležitosti 100 let české a slovenské advokacie**, byl koncipován jako celodenní setkání přátel, kteří společně sportují, relaxují a večer oslavují kulturním programem.

Společné zasedání představenstev ČAK a SAK - 20. 9. 2018			
Účet	Název účtu	Výnosy	Náklady
51201	Cestovné tuzemsko	0,00 Kč	1 601,00 Kč
51205	Náhrady hotových výdajů – funkcionáři	0,00 Kč	307,00 Kč
51301	Občerstvení Lázně Luhačovice, Hotel vyhlídka	0,00 Kč	300 805,00 Kč
51801	Doprava, ubytování hotel Vyhlídka	0,00 Kč	116 175,35 Kč
51805	Telefony	0,00 Kč	0,00 Kč
51807	Nájemné	0,00 Kč	2 479,34 Kč
51817	Služby SW,	0,00 Kč	2 107,44 Kč
51899	Služby nedaňové	0,00 Kč	80 500,00 Kč
54901	Jiné ostatní náklady	0,00 Kč	12 649,00 Kč
	Součet celkem	0,00 Kč	516 624,13 Kč
	Ztráta:	-516 624,13 Kč	

Náklady na společné zasedání představenstev SAK a ČAK zahrnují i 1x nocleh SAK (letitá tradice), letos i vícenáklady na podpis memoranda a vyšší náklady na ubytování. I tak dosahují srovnatelné úrovně jako např. společné zasedání, které jsme připravovali a hradili v roce 2016 (Praha), kdy navíc část účastníků ČAK nepotřebovala ubytování. Příští rok hostí ČAK na Slovensku SAK.

Odborná konference k dějinám advokacie a k jejím současným problémům - 21. 9. 2018			
Účet	Název účtu	Výnosy	Náklady
50101	Materiál kancelářský	0,00 Kč	3 417,40 Kč
51301	Reprezentace – nedaňová	0,00 Kč	153 696,31 Kč
51801	Ostatní služby	0,00 Kč	229 605,70 Kč
51807	Nájemné	0,00 Kč	24 950,00 Kč
51808	Překlady/tlumočení	0,00 Kč	17 000,00 Kč
	Součet celkem	0,00 Kč	428 669,41 Kč
	Ztráta:	-428 669,41 Kč	

Vzhledem k počtu účastníků konference (350), úrovni organizačního zajištění a úrovni celodenních poskytnutých konferenčních služeb včetně dopravy, jde o zcela přijatelné náklady (přepočteno na osobu 1 účastníka cca 1.200 Kč). Některé služby byly navíc díky dlouholetému partnerství s ČAK poskytnuty zcela zdarma (např. fy De Longhi).

Sportovně-relaxační den – 22. 9. 2018			
Účet	Specifikace	Výnosy	Náklady
50101	Materiál kancelářský	0,00 Kč	12 338,51 Kč
50153	Roomster-PHM	0,00 Kč	2 644,62 Kč
51201	Cestovné tuzemsko	0,00 Kč	44 264,00 Kč
51205	Náhrady hotových výdajů – funkcionáři	0,00 Kč	6 168,00 Kč
51301	Reprezentace – nedaňová	0,00 Kč	787 159,80 Kč
51801	Ostatní služby	0,00 Kč	15 923,10 Kč
51803	Přepravné	0,00 Kč	160,00 Kč
51899	Služby nedaňové	0,00 Kč	1 186 142,58 Kč
60203	Propagace partnerů oslav	575 000,00 Kč	0,00 Kč
68202	Dary přijaté	822 600,00 Kč	0,00 Kč
64999	Ostatní výnosy (fakturace SAK)	525 913,01 Kč	
	Součet celkem	1 923 513,01 Kč	2 054 800,61 Kč
	Ztráta:	-131 287,60 Kč	

Do tohoto vyúčtování jsou zařazeny všechny příspěvky komerčních partnerů na jejich propagaci v rámci akce a všechny dary od advokátů. A to i přesto, že obě skupiny příspěvateľů byly prezentovány i na páteční odborné konferenci.

Díky aktivitě ČAK směrem ke komerčním partnerům a k vlastnímu advokátnímu stavu se podařilo docílit naprosto bezkonkurenčního snížení nákladů na „zábavný“ den, a to ve výši, o níž se pořadatelům na začátku plánování oslav ani nezdálo.

Nad rámec výše uvedeného a pro informaci: Na spolufinancování tohoto dne se podílela i SAK. ČAK přefakturovala za spoluúčast SAK částku ve výši 525 913,01 Kč, která již byla uhrazena, a to přesně dle uzavřené smlouvy, která stanoví, že 1/3 nákladů na tento den ponese SAK (vyjma nákladů na občerstvení, které bylo spravedlivě rozpočítáno dle skutečného podílu slovenských a českých účastníků).

Celkové náklady	-1 076 581,14 Kč
------------------------	-------------------------

Představenstvo bere vyúčtování celých oslav (3 v 1) na vědomí a konstatuje, že finanční prostředky byly využity zcela účelně a hospodárně a v souladu se záměry akce.

Mgr. Miroslava Sedláčková, vedoucí odboru hospodářského a organizačního
PhDr. Iva Chaloupková, vedoucí odboru vnějších vztahů